VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

KÖZGAZDÁSZ

a Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja

XIV. ÉVFOLYAM, 15. SZÁM. ÁRA: 60 FILLÉR 1972. OKTÓBER 12.

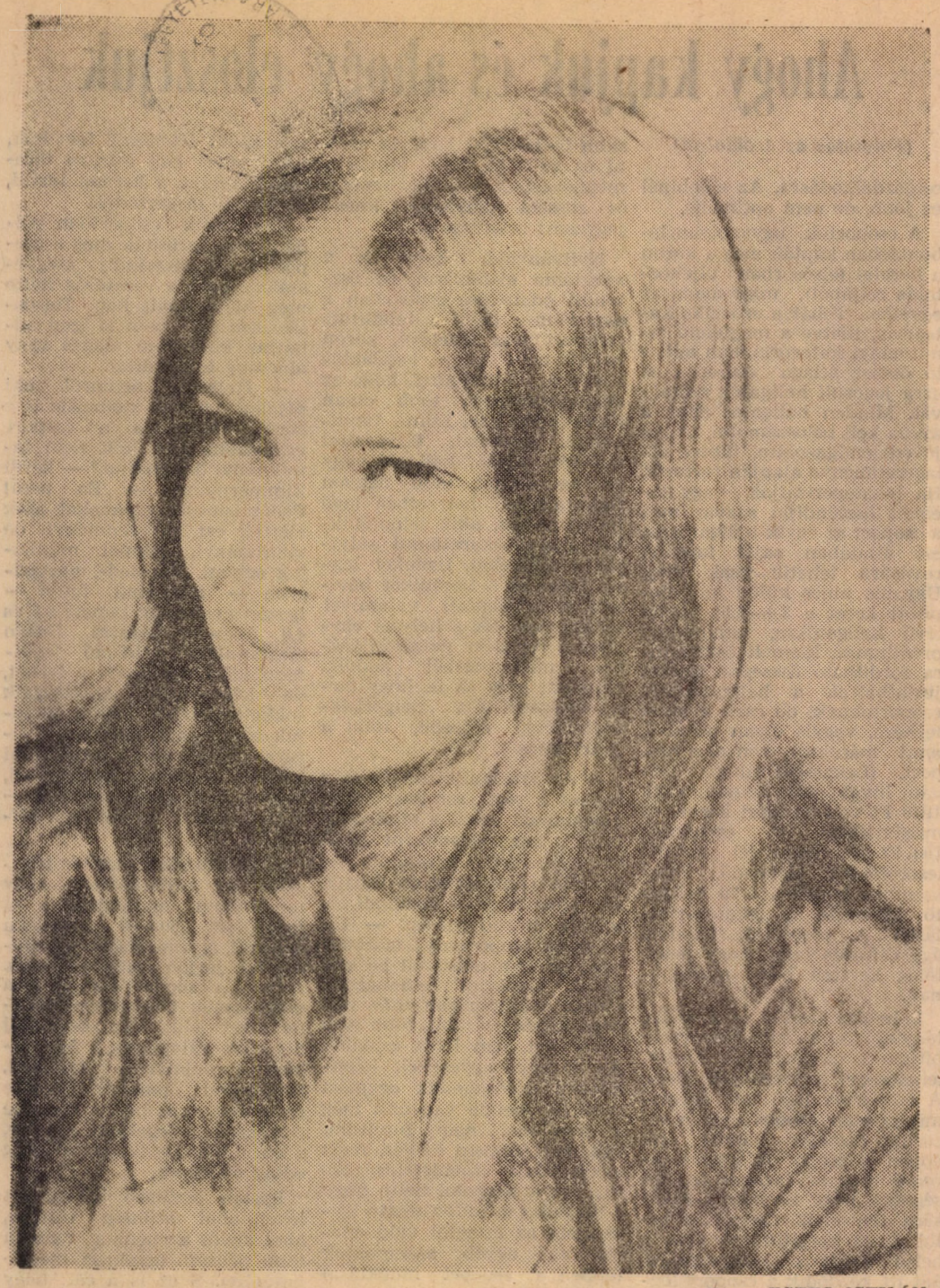

Foto: ESZES ISTVÁN

ÖSZTÖNDÍJAK:

Ahogy kapjuk és ahogy elosztjuk

Az igéret szép szó...

Az elmúlt évben megérett az elgondolás az egyetemi hallgatók körében, hogy az érvényben levő ösztöndíjrendszer elavult és átalakításra szorul. Az ösztöndíjrendszer sem a kiosztható pénz összegében, sem az ösztöndíjak struktúrájában, a felhasználhatóság módjában nem felelt már meg a hallgatóság igényeinek. A minisztérium és az illetékesek megkapták ezeket a jelzéseket és belátták a változtatás időszerűségét. Igéretet kaptunk, hogy még a tanév előtt, időben megkapjuk az új rendeletet.

Az első bajt a rendelet késése okozta: emiatt csak az ipari kar merte vállalni az ösztöndíjak új szisztéma szerinti elosztását. Vártuk a családosok jogi és anyagi helyzetének végleges és megnyugtató rögzítését. A családosokra vonatkozóan új rendelkezés nem jelent meg. Ugyanakkor kisebb összeget oszthatunk csak ki magunk között. Tavaly, a régi ösztöndíjutasítás utolsó évében az egész egyetem tanulmányi ösztöndíjkerete 164 025 Ft, az össztöndíj szociális része 248 207 Ft, összesen 412 232 Ft volt. Az új rendszerben tehát ez évre 10 975 Ft-tal nőtt tavalyhoz képest a tanulmányi ösztöndíj kerete (175 000 Ft), a szociális rész viszont lecsökkent 180 971 Ft-ra. Az idén összesen 355 971 Ft-ot osztha-tunk ki, ami 56 261 Ft-tal kevesebb a tavalyinál.

Az ígéret szép szó...

Felelősség a hallgatóknál

Végső soron azonban fontosabb, hogy magunk között miképpen osztjuk fel a — jelen esetben megkurtított — ösztöndíjkeretet. Ez a rendelkezés tartalmi vonatkozása, hiszen a házi mechanizmusunkkal mi alakítjuk ki, ki mikor, mennyit kapjon.

— A legnagyobb problémát én mégis abban látom — mondja Zimmermann József, ipari kari agit.-prop. titkár —, hogy még most is (szociális kategóriákkal és a tanulmányi eredménnyel módosított) fejpénzzel számolva kapjuk a keretet. Ez egynesen azt eredményezi, hogy vagy kifutunk a pénzből, de alaposan, ha a csoportok előre semmit nem tudnak a viszonylag szűkös anyagi lehetőségekről, vagy pedig csoportszinten is rákényszerülünk egyfajta szoros ke-

(Folytatás a 2. oldalon)

KINEVEZÉSEK

Az egyetemi tanács 1972. október 2-án megbízta az újonnan létrehozott tanszékek vezetőit, és javaslatot tett a Művelődésügyi Minisztériumhoz a nyelvi intézet vezetőjének személyére.

A nyelvi intézet vezetője dr. Kovács Ferenc egyetemi tanár lett. Az alkalmazott nyelvészeti és módszertani tanszék vezetője dr. Hegedús József egyetemi tanár, az orosz nyelvi tanszék vezetője Suara Róbert egyetemi tanár, a nyugati nyelvek tanszék vezetője dr. Szirbik Ferenc docens, a piackutató és piacszervezési tanszék vezetője dr. Molnár László docens, a számítástechnikai tanszék vezetője dr. Kiss Imre mb. docens, a pedagógiai tanszék vezetője Juhász Ferenc docens lett.

KITÜNTETÉSEK

A tervgazdaság 25 éves jubileuma alkalmából dr. Stark Antal docens a Munkaérdemrend ezüst fokozata, dr. Kovács Géza egyetemi tanár és dr. Varga József adjunktus Kiváló dolgozó kitüntetést kapott.

GÓLYÁK!!!

Nagyszabású akadályverseny készül gólyáknak!

Minden elsős csoport állítson ki háromfős csapatot, s a nagy derby-n ők képviselik csoportjaikat. A verseny rendezője az ipari kar KISZ-vezetősége, hozzájuk vigyétek nevezéseiteket is. Minden csoport csak egy csapatot indíthat. Az akadályverseny témája az egyetemi élet. Időpontja: október 21., szombat, 9 óra. A verseny döntője a gólyabál kabaréműsorában lesz, s az értékes díjakat is itt osztjuk ki.

A csoportok többi tagja is részt vesz a küzdelemben, tehát minden elsőst várunk a klubba!

KONCENTRÁCIÓ UTÁN

„A PUDING PRÓBÁJA, hogy megeszik" — vallja a Közgazdász legutóbbi számában a számítástechnikai koncentrációval és az azt lezáró kollokviummal foglalkozó cikk írója. Ezzel az angol közmondással kívánt bátorságot önteni első éves társaiba és talán egy kicsit saját magába is.

Hogy ízlett a puding? — tehetjük fel a kérdést a vizsgadolgozatok kijavítása és az eredményhirdetés után. A puding azonban — a múltkori cikk képzettársítása alapján — nem a vizsgadolgozat, hanem a hallgatók eredménye, és *a „hogyan ízlett" kérdésre nem a hallgatóknak, hanem a tanszéknek kell válaszolnia.*

Mielőtt azonban ezt a választ megadnánk — vagyis közölnénk a koncentráció számszerű eredményeit — *előljáróban néhány szót kell szólnunk a tavalyi koncentrációhoz viszonyított változásokról, mert az első számadat olvasása után minden érdeklődő azonnal a tavalyi eredményekhez akar viszonyítani.*

Nos *ez a hasonlítás korántsem olyan egyértelmű.* A tavalyi — sorrendben az első — számítástechnikai koncentráció tapasztalatai alapján az *idén sok minden másképpen történt.*

A változások már a struktúrában is észlelhetők voltak. *A tavalyi heti 8 óra előadás 8 óra gyakorlat helyett, az idén 6 óra előadás, 8 óra gyakorlat és 2 óra laboratóriumi foglalkozás keretében zajlott a képzés.*

A LABORATÓRIUMI FOGLALKOZÁSOKON — a pillanatnyi technikai felkészültségünknek megfelelően — a jegyzet egyes anyagrészeinek gyakorlati alkalmazását mutattuk be, illetve illusztratív kiegészítésekkel szolgáltunk a hardware vonatkozású anyagrészekhez.

A másik lényeges változás magában a tananyagban következett be. Az első koncentráció tapasztalatai alapján úgy ítélte meg a tanszék, hogy a hallgatók terhelését növelni lehet, a koncentrált oktatási forma lényegéből adódó keretek között maradva.

Az anyag, illetve a terhelés növelése három vetületben következett be. Egyrészt *a tavalyi 4 órányi matematikai logika helyett a hallgatók 12 óra előadást kaptak e témakörből, s az anyag a vizsgakérdések között is szerepelt.*

Az elmúlt egy év alatt elkészült egy blokkdiagram példatár, amely — bár minden hallgató részére nem tudtunk saját példányt biztosítani — lehetővé tette az otthoni munka volumenének növelését.

S végül a matematikai logikán kívüli központi előadások nem a jegyzet anyagát tárgyalták, hanem azt részben kiegészítve, részben azon túlhaladva új ismereteket adtak a hallgatóknak.

Ez utóbbi tény — hogy tudniillik *a jegyzet anyaga nem került előadásra — elvileg egybevág az egyetem ilyen irányú törekvéseivel.*

A vizsgadolgozatok összeállításánál arra törekedtünk, hogy a kérdések jól átfogják az egész koncentráció anyagát. Csökkentettük az elérhető maximális pontszámot, ugyanakkor — a tavalyi tapasztalatok alapján — nehezebbek lettek a blokkdiagram példák. (A vizsgadolgozat példáinak nehézsége azonban így is a példatárban levő feladatok átlag nehézségi fokán maradtak!

A koncentráció eredményeit a következő táblázatban foglalhatjuk össze: (Ez a statisztika nem tartalmazza a két külföldi valamint a kooperatív csoport eredményeit!)

Jeles 7,5%, jó 19,5%, közepes 34,6%, elégséges 30,2%, elégtelen 8,2%.

Az évfolyamátlag 3,12 (tavaly: 3,2)

AZ ALACSONYABB ÁTLAG ellenére a *bukási arány kisebb volt* az idén, mint tavaly. A korábban elmondottak alapján azonban a tavalyi eredményekkel való ilyen egybevetés nem látszik szerencsésnek.

Az objektív összevetés-biztosítás érdekében az alábbi számításokat végeztük el. A tavalyi, illetve idei rész- és összpontszámokat elosztottuk a vizsgázók számával és a maximális pontszámnak a szorzatával. Így egy 0 és 1 közé eső számot kaptunk, amely úgy értelmezhető, mint az adott téma átlagos teljesítési koefficiense. Ez a számérték (természetesen) független minden megelőző és későbbi vizsgaeredménytől. Így e számadatok már összehasonlíthatókká váltak.

Az összehasonlítás az alábbi eredményeket adja:

	1971—72	1972—73
Hardware-re vonatkozó kérdések	0,65	0,64
Blokkdiagramok megoldása	0,69	0,63
Matematikai logika	—	0,87
A teljes vizsgadolgozat	0,67	0,71

Ezeknek az adatoknak az áttekintése után a következő főbb megállapításokat tehetjük:

1. Az alacsonyabb vizsgaátlag ellenére *az idei teljesítési százalék magasabb volt a tavalyinál,*

2. ebben a magasabb értékben *döntő szerepet játszott a matematikai logika, amely tavaly nem szerepelt a vizsgakérdések között,*

3. a hardware-rész alacsonyabb pontértéke azzal magyarázható, hogy a jegyzet egy részét előadások nélkül kellett megtanulni. (!)

4. A blokkdiagramok alacsonyabb teljesítési százaléka a nehezebb feladatokkal magyarázható, illetve azzal a ténnyel, hogy nem volt mindenkinek saját példatára, s ez hátráltathatta a felkészülést.

Az egyes csoportok munkájának az értékelése még folyamatban van. A témával kapcsolatban nyilván többen véleményt fognak még nyilvánítani, hallgatók és oktatók egyaránt.

A cél azonban — végsősoron — az, hogy leszűrjük a tapasztalatokat, megtaláljuk a még meglevő hibákat, hogy a jövő évi számítástechnikai koncentráció még hatékonyabb és eredményesebb lehessen. Mert a mi feladatunk egyik lényege ez.

Csépai János adjunktus

Gólyabál '72

Az egyetemen zenés-táncos eseményekben, gazdag gólyaköszöntőre szólítanak a hirdetőtáblák, köszöntik egyetemista életük első bálján az ifjú hallgatókat. Az idei program az eddigieknél is változatosabbnak ígérkezik: az olimpia jegyében fog lezajlani.

A bál előtti napon, október 27-én pénteken, megérkezik az aulába az olimpiai láng, azután feltűnik az I-es előadóban, a zsibongóban, majd az igazgatási titkárságon lobog tovább.

A rendezvény szombat este 21 órakor kezdődik, a hivatalos megnyitóra 22 órakor kerül sor. 23 órakor az aulában rendezendő sportversenyre nevezhetnek be az érdeklődők. Éjfélkor a Közgazdász szerkesztőség kabaréösszeállítását amatőr színjátszók adják elő az I-es előadóban. Ez után ismét összemérhetik erejüket, állóképességüket az arra hajlandók: 02-kor a menzán „fogyasztói verseny"-t írnak ki, amelyre jó torkúak jelentkezhetnek.

Hogy a hangulat még kerekebb legyen, a zenét az aulában a Tolcsvay és a Generál együttes szolgáltatja, a klubban a Happening, majd később egy sramlizenekar veszi át a hangot. A menzán a báli vacsorához kívánkozó talpalávalót egy népi együttes húzza.

A rendezőség 2200 vendéget vár, akik között az 1972-es müncheni játékok részvevői is megjelennek. A gondtalan szórakozás kedvéért a jegyeket időben — elővételben — váltsátok meg, s az asztalfoglalást se az utolsó napokban intézzétek.

Mindezek után a rendezőség kellemes, élményteli szórakozást kíván az egyetem 1972-es Gólyabálján.

(— birtalan —)

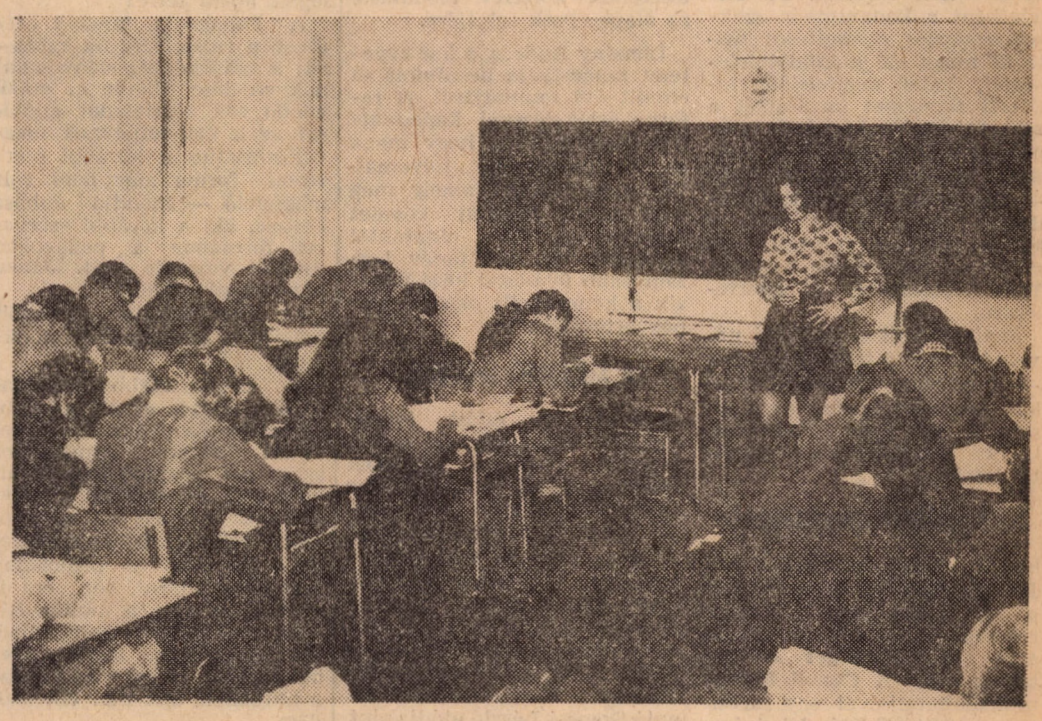

Premier a tanárszakosoknál *(Foto: BAJUSZ)*

Egyetemi életforma

Dupla vagy semmi

Divatos szó manapság az „akceleráció". Az ember biológiai egyedfejlődésének századunkban felgyorsult tempóját jelenti. Egy 16 éves középiskolás lány ma már biológiailag kifejlett, partiképes fiatal nő, egy 18 éves fiú kész, befejezett férfi. Az egyetemi évek kezdete tehát azt is jelenti, hogy bizonyos értelemben búcsút mondunk teenager korunk viharos időszakának. Újabb fejezethez lapozunk — meghatározhatatlan, sokarcú évekhez.

Nem vagyunk már gyerekek, hiszen egy bizottság érettté nyilvánított bennünket, sőt jónéhányan közülünk már valódi „felnőtt" problémákkal, a házasság, családalapítás nehézségeivel küszködnek. Rendelkezünk mindazon jogokkal, amelyek egy teljes értékű állampolgárnak kijárnak: választunk és választathatunk, hallatjuk szavunkat országos konferenciákon, politizálunk, vitatkozunk — „beleszólunk".

De azért legtöbbször otthon, a családban mégis, még most is mi vagyunk a „gyerek", hiszen még iskolába járunk, és aki iskolába jár, mi más, ha nem gyerek? S legyen az az „iskola" akár az egyetem, bármilyen közel is próbál férkőzni ahhoz a bizonyos, nagybetűs „Élethez", szimulálja akár a megtévesztésig a külső klímát, ez akkor is csak az „igazi" másolata, többé-kevésbé egybevágó képe lesz, és nem maga a „véres valóság", Tehát felnőttek sem vagyunk még? Nem teljesen, de ez nem baj.

Úgy érzem, csudajó dolog ez a dupla vagy semmi: telo van rejtett tartalékokkal. Csak éppen meg kell fordítani az ábrát, hogy a helyes szemszögből lássuk: nem úgy kell nézni, hogy se gyerek, se felnőtt nem vagyok, hanem úgy, hogy mind a kettő vagyok. Tehát kétszer annyi lehetőségem is van, mint előtte vagy utána. Igaz, hogy ezzel a kötelességeim is megduplázódnak, ez elkerülhetetlen, de most még győzhetem energiával mind a két kihívást.

Csak egy miatt kell résen lennem. Nehogy lassan, észrevétlenül, 20 éves koromban majdani 40 éves énemhez kezdjenek hasonlítani. Elképzelhetelenül sokat veszítenék.

Hogyan kell kihasználni huszonegynéhány évünk és egyetemi hallgatói állapotunk kínálta lehetőségeket — nincs rá recept. Következő számunkban induló cikksorozatunk ebben a témakörben kísérli meg nagy vonalakkal feltérképezni az elképzeléseket és a gyakorlatot egyetemünkön. Ha mindössze arra sikerül rádöbbenteni néhány társunkat, hogy csak egyetemre járnak, de — nem egyetemisták, a szó valódi értelmében: nyert ügyünk van.

Szücs Györgyi

Ahogy kapjuk és ahogy elosztjuk

(Folytatás az 1. oldalról)

retgazdálkodásra. Az előbbinél ez jobb, de nem optimális.

A csoportok ugyanolyan lebontásban kapták meg a karon a keretet (elsősorban tájékoztatás céljából), mint maga az egyetem. Tehát a szociális kategória, illetve a megfelelő tanulmányi kategóriákban adható összeg átlaga szorozva az arra jogosult hallgatók számával. Minden hallgatót abba a sávba kell beleszámolni, ahová jövedelemigazolása, illetve átlageredménye alapján tartozik. Ha lekategorizálják vagy kiemelt ösztöndíjat szavaz meg a csoport az egyik hallgatónak, ezt általában saját keretük rovására tehetik csak meg. Ugyanis nincs külön megállapított keret a 3,0—3,51 között lévő hallgatókra, tanulmányi prémiumra, kiemelt ösztöndíjra fordítható összegre. Ezeket juttathattuk a hallgatóknak, csoportoknak, de csak a keret terhére, vagyis olyan pénzből, amit másoktól von el a csoport. (Lekategorizálásra például hivatalosan összesen csak 1970 Ft volt az ipari karon, ez maximálisan 19 embernek 100 Ft-nyi összeggel történő lesorolására elegendő. Ezzel szemben körülbelül 70 hallgató igényelte a lekategorizálást!) A csoportok feladata úgy differenciálni, hogy lehetőleg kereten belül maradjanak.

Lehetővé teszi-e ez a reális, tényleges elosztást? Nem csorbítja-e a csoporttagok döntési lehetőségét, szabadságát? Nem. A csoportok kari (sőt egyetemi) szinten azonos módon elosztott összeget kapnak, ami éppen a csoportok között teremti meg az azonos lehetőségeket, hogy ne mások rovására döntsenek. Csoporton belül nincs korlátozó tényező a belső arányok kialakítására. Sőt itt kezdődik a csoport legnagyobb feladata és lehetősége!

— Az eddigi elosztási mechanizmusokon eluraikodott (csoport és egyetemi szinten is) az a szemlélet, hogy mindenkinek a lehető legtöbbet szavazzák meg — mondja Boda Sanyi, kari DJB-s. — Emiatt a maximumszemlélet miatt az ellentmondások jórésze az ösztöndíjbizottságban csapódott le. A mostani ellentmondások a csoportok megnövekedett felelősségvállalásából adódtak. Az a felelősség, ami eddig a „fekete bárány" ösztöndíjbizottságot terhelte, most megoszlott. Hátrányba nem kerül elvileg senki, de csoporton belül élesebbek a viták a személyek értékelésekor. Aki többet végzett, az magasabb ösztöndíjat kap, de merni és vállalni kell annak a megnevezését is, aki keveset és rosszul dolgozott. (megjegyzem: relatívan!)

Nyilvánvaló, hogy ez a szisztéma elsősorban az ösztöndíj odaítélése érdekében a csoporton belül felállított rangsort tesz lehetővé, karon belülit nem vagy legalábbis kevésbé. Előfordulhat, hogy az alapszervezetben több olyan kiemelkedő kari szintű tanulmányi, szakmai, társadalmi munkát végző hallgató vagy esetleg sokkal több nagyon rossz anyagi helyzetben levő hallgató van, akik jelenlétükkel akarva-akaratlanul súlytják a többieket. Ilyenkor lenne jogos az ő keretüket bővíteni és a másokét valamivel csökkenteni (ez a helyzet egyrészt a rendszer megszorításából, merevségéből adódik, másrészt tény az is, hogy természetszerűleg a „csoportosítás" jóval erősebb, mint a „kari látás").

— Az ösztöndíjbizottság még hajlott a régi rendszer felé, megmaradt annál a munkastílusnál, hogy egyenként bírál és igyekszik lefaragni — mondja Zimmermann József, aki jelen volt az ösztöndíjbizottság megbeszélésén. — Ha az egyik csoportnál lemaradás van, akkor a másiknál be kell hozni. Gyakran felhangzott: ebben a csoportban már volt négy lekategorizálás, több nem lehet. Ezt nem lehet csinálni. Az ÖB tagjai a gyerekek jelenlétében kérdezgették egymást gyakran: benne vagyunk még a keretben, nem futottunk még ki? Ez nem helyes, mert mechanikus szemléletet tükröz, azt a látszatot kelti, hogy a megadás egyetlen döntő kritériuma az átlagtól való eltérés, az egyéb szempontok (éppen a csoport indoklása) ezután jönnek.

Differenciálni: hol és kik között?

Az új rendszer érdeme, hogy nagy a mozgástere, rugalmas. Ellentét, ellentmondás a gyakorlatában azonban még nemcsak ott adódik, hogy az ÖB faragó jogai és kötelességei, és a csoport egyéni ítélete ütközik. Mi is igyekszünk még a kényelmes átlag felé tömöríteni a kiosztandó ösztöndíjakat, nem szeretjük a szélsőségeket. — A csoportban a tanulmányi ösztöndíj keveseket érintett, de például a szociális kategóriahatárok módosítása majdnem a társaság kétharmadát — mondja Tóth Ilona a III/4. csoport DJB-se — először kicsit értetlenül fogadták, hogy miért kell átlagra törekedni, illetve a keretet tartani, de hamar megértették.

Egy másik csoportban például nem tartották meg a csoporttal az ösztöndíj megbeszélést, csak a vezetőség ítélte meg ki mennyit kap. Természetesen így nem is igen adhattak különösen magas vagy alacsony ösztöndíjat.

— Hallottál olyanról, aki például 3,6 lett, kiemeltje is e körül mozog, s a csoport egyáltalán nem ítélt neki tanulmányi ösztöndíjat? — kérdi Zimmermann. — En nem! Pedig ismerek olyanokat akik elérték ezt az eredményt, de tanulmányi, szakmai munkájuk semmi. Harmad-, negyedéven — mindenki tudja — igazán nem nagy kunszt 3,5 és 4,0 átlagon végezni. Sokan megtanulják a lehető legkisebb időráfordítással a leckét, de képességük, adottságaik sokkalta jobbak. Mégse mondjuk meg nekik. Harmadik végére pedig már produkálni kellene — nem a tanároknál, hanem a magunk számára — többet mint a tankönyvek biflázása.

A végrehajtási utasítás javasolja, bár nem kötelezi, hogy tanulmányi ösztöndíjat a rá jogosultak 50—60 százaléka kapjon! A tanulmányi ösztöndíj ne járjon automatikusan. Adható a csoport által, az arra érdemesnek. Csak merni kellene ezzel élni. Az ösztöndíj nemcsak valaminek a honorálása (tanulmányi, szakmai, társadalmi munka) persze nagyrészt ez is benne van. De ösztönzés is legalább ennyire, s ez a szerepe bizonyos fokig eddig elsikkadt.

Igazán ösztönző hatása ott lehet, ahol szükség van rá, ahol kevés a pénz s tanul a több pénzért (gyakran megélhetésért). S ez is a cél: hogy inkább tanulással — jogai teljesítésével éljen meg, éljen jól és ne kelljen a konzervgyárba járnia. Az alsóbb kategóriáknál érezhető ez a hatás leginkább, ezért kell a tanulmányi ösztöndíj odaítélésénél szociális hatást is érvényesíteni. Ahol legkevésbé ösztönöz, onnan vegyük el az ösztöndíjat. Nem általában a VI. kategóriától, hanem azoktól az emberektől, legyenek azok akár III., akár VI. kategóriások, akik erre nem szolgáltak rá, akiket különösebben nem érdekel sem a tanulmányaik, sem a velejáró esetleges pénz. Mert nincs rá szükségük. Innen lehet pénzünk például kiemelt ösztöndíjakra vagy jó tdk-körök jutalmazására, ösztönzésére.

Szabó László

Választás „szépséghibával"

OKTÓBER 5-ÉN az első évfolyam 17-es csoportja Egyetemi KISZ-alapszervezetté alakult. Az egyetemi KISZ-bizottság két képviselőjének a jelenlétében tette meg a javaslatokat a jelölő bizottság és tagság. Öt név került szóba a titkári posztra, ezért nem volt könnyű választani. Nem is hozott döntést a szavazás első fordulója. A második menetben sem tudták megszerezni a többséget a jelöltek. Csak a harmadik forduló után lett a csoport KISZ-titkára Farkas Zoltán. Újabb szavazás során eldőlt, hogy ki legyen a két másik vezetőségi tag.

A kultúros a tanulmányis és a DJB-s funkciókra tett javaslatok előtt parázs vita bontakozott ki a gyűlésen. Az egyik KISZ-tag kijelentette, hogy a kultúros és a tanulmányis funkciója (nyilván középiskolai tapasztalatai alapján) felesleges és névleges. Funkcióhalmozás helyett inkább az ez iránt érdeklődő 4—5 embert bízzuk meg ezekkel a teendőkkel, és az ezzel járó szervezési feladatokat a szervező-titkár lássa el (akinek pedig a mozgalmi munka szervezése a legfontosabb feladat). A tagság többségének viszont az volt a véleménye, hogy az egyetemi körülmények egészen mások, mint a középiskolai, a KISZ-munka, a tanulás és nem utolsósorban a közösségi élet tartalmasabb, hiszen az egyetemisták sokkal függetlenebbek, mint középiskolás korukban voltak, nincs osztályfőnök, nem kell szülői engedélyt kérni egy-egy kiránduláshoz, nem kell hozzá szülői vagy tanári kísérő. Egészen más jellegű tehát a közösségi élet. Többen vagyunk együtt, szabadabban mozoghatunk. Egy jó kultúros sokat tehet azért hogy az alapszervezet tagjai tartalmasabban használják ki az együttlétet és a szabadságot. A tanulmányi felelős nélkülözhetetlenségét mindenki a saját bőrén tapasztalhatja majd, hiszen két hónap múlva itt a vizsgaidőszak.

A VÁLASZTÁSOKNAK csak egy „szépséghibája" van. A csoportban a lányok és a fiúk aránya 13:11, az 1. évfolyamon pedig 40%:60%. A vezetőségbe azonban három fiú, hajdani katonák kerültek. Ez érthető is, hiszen a volt katonák jól ismerik egymást, és a szavazást döntő mértékben befolyásolták az ő szavazataik. Kétségtelen azonban, hogy akiket ők javasolnak, azokban mi is megbízhatunk.

Jó munkát kívánunk a 17. KISZ-alapszervezet vezetőségének és reméljük hogy a KISZ-tagok hasznos tagjai lesznek az egyetem KISZ-kollektívájának.

Té Vé

Küldöttértekezlet a ker. karon

Mint minden ősszel

az idén is sor kerül az egyes karok küldöttértekezleteinek sorozatára. Október 3-án délután a nagytanácsterem a ker. kar KISZ-szervezetének küldötteitől volt hangos.

Először Láng Péter, a kar KISZ-titkára beszélt a kari vezetőség elképzeléseiről, terveiről. A munkaterv alapját a márciusi küldöttértekezleten hozott határozatokból eredő célkitűzések képezik. Fő feladatként a kommunista szakemberképzés elősegítését tűzte ki maga elé a küldöttértekezlet. Ennek megfelelően fokozott figyelmet fordítanak a szakmai-tanulmányi és az agit.-prop. tevékenységre. Talán először, és ami a legpozitívabb — Szanyi elvtárs közreműködésével, igaz, hogy csak a külkereskedelmi tanszék részéről —, időben sor került a TDK pályázati témák ismertetésére.

Javítani kell a politikai nevelő munkát a továbbiakban is — elsősorban alapszervi szinten. Alapvető feladat az alapszervek és a kari vezetőség közötti kapcsolat tartalmasabbá tétele.

Több küldött hangsúlyozta

hogy a munkásfiatalokkal való kapcsolatfelvétel mind ez ideig a ker. karon sem mondható eredményesnek. A javaslatok több új lehetőséget csillogtattak meg: A Csepel Művek munkásfiataljaival egy tartalmas együttműködés lehetséges — egyetemünk volt hallgatóinak közvetítésével. Egy másik verzió szerint helyesebb és eredményesebb lenne szakmunkásképző iskolák KISZ-szervezeteivel kooperálni. Mindent egybevetve, tény, hogy ennek a célkitűzésnek a megvalósítása még mindig az impotencia stádiumában van. Jó lenne végre tenni is valamit.

Véleményem szerint, nagyon okos gondolat a munkatervben szereplő feladatok kivitelezésének konkrét lebontása, az alapszervek szintjére.

Domány András, a kar egyetemi tanácstagja beszámolt az elmúlt évi munkájáról. A reform értékelésével kapcsolatban hangsúlyozta, hogy maga ez az elemzés egy folyamat. Olyan folyamat, amely még nagyon sok munkát követel hallgatóktól és oktatóktól egyaránt. Az idei tanév legfontosabb feladatai közé tartozik a koncentrált oktatás alapos értékelése is.

A küldöttértekezlet

egyértelműen állást foglalt amellett, hogy erősíteni kell a demokratizmust a döntések meghozatalánál, s ugyanakkor nagyobb fegyelmet kell megkövetelni a végrehajtásnál alapszervezeti és kari szinten egyaránt. A választás eredményei: Kádár Jutka lett az egyetemi tanácstag, a leköszönő Domány András helyett, és Flóris Tibor, a kar agit.-prop.-titkára a Szovjetunióban tanuló Szepesi László utódjaként.

— kocsi —

Új tanszék

Pedagógusok „albérletben"

ÚJ TANSZÉKRŐL hallva önként adódik a kérdés — milyen igény, milyen szükséglet hozta létre?

A Pedagógiai tanszék esetében a válasz nagyon egyszerű: a tanárképzés színvonalának emelése (illetve az ebből adódó sok részfeladat ellátása) az a cél, amelynek megvalósításához a korábbi szervezeti forma már nem volt megfelelő — mondja Juhász Ferenc, aki a korábbi szervezeti formában a pedagógiai csoport vezetője volt. Jelenleg tanszékvezető.

— Hallhatnánk valamit ezekről a feladatokról konkrétan is?

— Legfontosabb tennivalónk a képzés gyakorlatiasabbá tétele. Ezen belül az egyes tanári szakok tanításához szükséges szakmódszertan kidolgozása és ezeknek a jegyzeteknek kiadása a legsürgősebb feladat. Ez természetesen nemcsak a pedagógiai tanszékre hárul, sőt nem is elsősorban arra, a munka bázisát a szaktanszékek adják. Terveink szerint felsőbb éves hallgatókat is bevonunk ebbe a munkába, ami már elkezdődött.

Ami a gyakorlathoz való közelítést illeti, szeretnénk a tanárszakra jelentkezőket már elsőéves koruktól közelebb hozni az iskolához. Például iskolai ünnepségek szervezésében, táborozásokban való részvétellel fenntartani, fejleszteni a tanár szakosok hivatástudatát, hogy ne szokjanak el az iskola légkörétől első két egyetemi évük alatt sem. Nehogy elkallódjanak harmadévre mire a hospitálások során ismét közvetlen kapcsolatba kerülnek az iskolával.

A NAPPALIS HALLGATÓK képzése mellett a tanszéknek el kell látnia a Továbbképző Intézet munkájának pedagógiai vonatkozású feladatait is, a szakközépiskolai tanárok pedagógiai módszertani továbbképzését. Az összegyetemi nevelőmunkából ugyancsak részt kell vállalnunk. Nemrég dolgoztunk ki például egy anyagot az első évfolyam beilleszkedési problémáiról. Gyakorlati jellegű munka, az érintettek már megkapták. A Felsőoktatási Pedagógiai Kutatóközponttal együtt a tanszék hozzájárul a fiatal oktatók pedagógiai továbbképzéséhez is.

Egészen röviden és vázlatosan érintve a témákat, ezek azok a területek, ahol a jövőben sok munka vár ránk, s amelyek a tanszéki forma kialakítását szükségessé tették.

— Milyen személyi változtatásokkal járt a tanszékké válás?

— Eddig a pedagógia csoport kéttagú volt. Orosz Lajosné mint a csoport szerepelt, én pedig csoportvezetőként. Külső munkatársként vett részt az oktatásban Balázs Béla, az oktatáskibernetikai kutatócsoport vezetője. Most ő is belső ember lett, a tanszékhez tartozik. Egyéb személyi változás egyelőre nem történt. Viszonylag kevés hallgató tartozik hozzánk, ezért indokolatlan lenne túlméretezni a személyi állományt. Távlati terveinkben szerepel a tanszéki gárda bővítése. Nem külső embereket szeretnénk hozni, hanem az itt végző tanár szakosok — például népköztársasági ösztöndíjasok — — közül tartanánk a tanszéken, (illetve a tanárképzésben érintett szaktanszékeken) embereket. Szó van arról is, hogy már utolsó éveseket is bevonhatnánk a tanszéki munkába. Ezek azonban még csak elképzelések.

— A munka tárgyi feltételeit illetően hogy áll a tanszék?

— Pillanatnyilag nem a legjobban. Két évvel ezelőtt — amikor én idejöttem — a Makarenkóban kaptunk egy szobát. Nem a legszerencsésebb dolog volt, hiszen minden tevékenységünk ide köt a központi épülethez. Itt tartjuk óráinkat, itt vannak a szaktanszékek, amelyekkel szoros és állandó kapcsolatot kell fenntartanunk, hogy jól végezhessük munkánkat, és — nem utolsósorban — a konzultációk szempontjából is előnyösebb ha itt tartózkodunk. Nem biztos hogy az, aki óra után meg akar beszélni valamit, akkor is bejönne ha a Makarenkóig kellene emiatt kutyagolnia. Így azt a helyiséget ott is hagytuk. Jelenleg a filozófiai tanszéken vagyunk „albérletben", ott kaptunk két asztalt.

EGYELŐRE KÉT HELYISÉGRE lenne szükségünk, azzal a perspektívával, hogy később lehetőség nyílna egy külön szobában elhelyezett kis kézikönyvtár kialakítására. Ez különösen fontos lenne, ha felsőbb éves diákokat is be akarunk vonni a tanszéki munkába, TDK-szempontjából is (az idén már készül pedagógiából is TDK-dolgozat), de egyébként is hasznos lenne, ha odaszoknának a tanár szakosok.

A jóindulat, a segítőkészség megvan az egyetemi vezetés részéről, reméljük, sikerül is megoldani ezt a problémát. Nagy szükség van rá, mert nem engedhetjük meg magunknak azt a luxust, hogy elszigetelődjünk.

— nak —

Eldőlt; Nem!

Mármint félni. A komplex államvizsgától.

A kimerítő háromórás vizsga után villámgyorsan széledt szét a hallgatóság, hogy leöblítse torkát a Pipa tanszéken vagy másutt, így nem volt időnk szélesebb közvéleménykutatást végezni a vizsga helyszínén. (A Pipa tanszéken pedig már mi sem ezzel foglalkoztunk.)

Éppen ezért jelenleg nem is vállalkozunk általános értékelésre, ezt különben is csak az eredmények ismeretében lenne érdemes elvégezni.

Most csupán saját és csoportjaink vizsgabenyomásait rögzítjük, szakjaink, külker., belker., illetve szakágazataink, kereskedelempolitika és nemzetközi pénzügy, piackutató alapján.

Az egész évfolyamnak szóló általános kérdést a hallgatók többsége, beleértve minket is, túl könnyűnek találta.

Az új gazdasági mechanizmus ui. az első évfolyamtól kezdve minden évben több tankönyvünkben szerepelt ugyanazon megközelítésben. Ezért a hallgatók zöme valószínűleg a már számtalanszor hallott és beidegzett

rutinválaszt adta, mivel csak későn jött rá, hogy a kérdés lényege, a problematika,

ebben bizonyára közrejátszott az is, hogy a kérdés sem koncentrált erre eléggé), így ennek kidolgozására nem maradt ideje.

A külker. szak kérdése (komparatív előnyük) a tanult anyag kis részét kérte számon, tehát

nem tanulmányaink során elsajátított teljes tudásanyagra épült.

A belker szakon a tanult anyagot egy gyakorlati példa megoldásán keresztül kellett alkalmazni. Miután teljes mértékben

a négy év alatt tanultakra támaszkodott, megoldása valószínűleg nem okozott senkinek különösebb nehézséget.

A harmadik órára mindannyian nagyon elfáradtunk. Ez valószínűleg tükröződni fog a szakágazati válaszok eredményében is.

A ker. pol. és nemzetközi pénzügy szakágazat oktatásával csoportunk általában elégedett volt.

Annál nagyobb volt a meglepetésünk, és valljuk be, csalódásunk — mikor olyan kérdést kaptunk, amely egyrészt a kiadott szakágazati tematikajegyzékben sem szerepelt,

másrészt körülbelül egyórai előadás anyagára támaszkodott. Tehát itt sem az általános tudást kérték számon, noha erre minden lehetőség meg lett volna.

A piackutató tanszék a már évközben megismert és megszeretett esettanulmányok egy újabb példányával lepte meg a szakágazat hallgatóit.

A gondolkodásra, az ismereteket alkotó módón való felhasználásra késztető példa a tanult anyagot egységben átfogta. Szerintünk a kérdések közül a komplex vizsga céljának ez a feladatforma volt a legmegfelelőbb.

A komplex államvizsga eszméjével egyetértünk, mivel biztosítja az egységes számonkérés lehetőségét és gondolkozáskészségünk fejlődésének lemérését. A jelenlegi

vizsga alapján azonban az a véleményünk, hogy egyrészt a kérdéseket az ígért követelményeknek megfelelően még alakítani kell,

másrészt a további évfolyamokat kezdettől fogva ennek szellemében kell oktatni.

Lantos — Muth

Marketingkoncentráció

NÉGY HÉT, négyféle program. *Fordítással kezdtük.* A tanszék idegen nyelvű irodalmat adott ki a három-négyfős teameknek — angol, német, szovjet szerzők szakcikkeit. *Kicsit soknak találtuk* az anyagot, *de megérte lefordítani, új, érdekes dolgokat olvashattunk.*

A következő hétre *új feladatot kaptunk, s a munkát közösfolytattuk, illetve tulajdonképpen játszottuk.* Játszva tanultunk vagy tanulva játszottunk? Furcsa paradoxon, de helytálló. A játék — *szimulációs vállalatvezetői játék* —, melyet *dr. Tóth Tamás, az anyaegyetem Külker. Tanszékének oktatója vezetett,* azonban komoly volt. *Dönteni tanultunk.* A teamek egy-egy vállalatot, illetve ennek vezetőségét jelképezték, élükön a vezérigazgatóval. A matematikai modell, mely alapján a játék folyt, egy viszonylag egyszerű közfogyasztású cikk piacát szimulálta. A részvevők döntései egy-egy negyedévre vonatkoztak. Minden vállalat azonos pozícióból indult, s két iparágban folyt a verseny. Minden egyes döntés után megkaptuk az eredményt: a saját vállalatra vonatkozó pénzügyi jelentést, valamint a saját és a konkurrens cég piaci helyzetéről tájékoztató adatokat. Ha valamelyik csoport túlzott mértékben elszámította volna magát (szerencsére ilyen nem volt), természetesen nem ment tönkre a vállalatuk — hiszen így előbb-utóbb a játéknak nem lett volna értelme —, hanem megfelelő kamat mellett hitelt vehettek fel. *Naponta általánosan egy-egy döntést hoztunk, de volt, amikor kettőt is, s mire letelt a hét, egész jól belejöttünk.* A győztesek az erkölcsi elismerés mellé egy üveg cseresznyepálinkát is kaptak — hiszen a megfelelő anyagi ösztönzés, mint mindenütt, itt is fontos tényező volt.

A HARMADIK HÉT is *hasonló játékkal telt el.* Ez *azonban* már *nagyobb méretű,* összetettebb, s a hazai gazdasági és piaci viszonyokat reprezentáló szimulációs játék volt. *Ezért minden döntést csak számítógéppel értékelhettek ki.* Naponta két döntést hoztunk, a teamek száma kevesebb lett — hatan-heten alkottunk egy csoportot —, s szintén két iparágban folyt a verseny. Az Országos Vezetőképző Központ számítógépei gyorsan kiértékelték a telefonon leadott adatokat, s hamar választ kaphattunk a verseny állásáról. A játék 8 negyedéven keresztül tartott, s az egyes negyedévek után minden vállalat csak a saját adatait kapta meg, az általános piaci helyzetről és a többi vállalat konkrét döntéseiről csak a 4. negyedév végén tájékoztattak bennünket, így ez is bonyolította a játékot.

A végső értékelésen azután a grafikonok együttesen és igen szemléletesen, világosan kimutatták az egyes koncepciókat: hol hibáztunk, mi lett volna a helyesebb megoldás vagy éppen miért volt jó ez a döntés rövidebb vagy hosszabb távra. Végeredményben elmondhatjuk, hogy jót játszottunk. Hogy jól-e? Egyeseknek sikerült, másoknak kevésbé. De szerintem nem is ez volt *a cél.* Hanem épp az, hogy megismerjük, ha eléggé leegyszerűsítve is, hogyan lehet, *hogyan hozhatnánk döntéseket a valóságban vállalati szakemberekként.*

HIÁNYOSSÁGKÉNT talán csak az hozható fel, hogy *lehetett volna néhány napos szünet* — nem oktatási szünetre, hanem programváltoztatásra gondolok — *a két játék között.*

Az utolsó hét a miénk volt. A szó szoros értelmében a miénk, diákoké. Azokból a *cikkekből tartottunk beszámolókat egymásnak,* melyeket az első héten fordítottunk. Piaci formákról, reklámmódszerekről, hatékonyságról, marketing vezetésről, külkereskedelmi csatornákról stb. hallottunk rövid előadásokat, *és befejezésként ezek felhasználásával — mindannyiunk bánatára — záróteszteket írtunk, mely, úgymond, „fazont" adott az egésznek.*

Befejezésképp még annyit: mindenkinek *hasznosnak bizonyult* ez a négy hét.

Együd Zoltán
pécsi tagozat

Mi vagyunk ... FOTÓ: ESZES

A „SZELLEMCSOPORT"

Ismerkedési estnek is beillett volna aznapi találkozásunk a Makarenkóban. Úgy terveztük, csak hárman, esetleg négyen jövünk össze, de alig néhány percre rá, hogy szétfutott a híre: „Itt van az újságíró" — megtelt a kis szoba. Heten voltak, mint a gonoszok, pedig csak kíváncsiak voltak, nem az újságíróra, hanem egymásra.

Ki kicsoda, honnan jött, mit csinált eddig? A négyágyas szűk kis szoba az egyszem íróasztallámpa félhomályában a beszélgetés nyomán egyszerre megtelt élettel, melegséggel. S noha újdonsült ismerőseim gólyák voltak, a beszélgetés témája nem a szokványos középiskolai élményekre szorítkozott. Ezek a gólyák nem az iskolapadot, hanem munkahelyüket, biztos állásukat hagyták ott az egyetemért.

Ők a kooperatívosok, a nappalis estisek, akiknek létezését megerősítette a Közgazdász is, mégis előfordult, hogy tanszéki oktatók sem tudtak róluk.

— Huszonhatos csoport? Ilyen nincs! — bizonygatta a számítástechnikai tanszék egyik oktatója Galambos Miklós csoportfelelősnek. Akkor nevezték el magukat humorosan „szellemcsoportnak".

Húszan vannak összesen. Idén nappalin, jövőre estin végzik az egyetemet. Öt éven át váltakozó sorrendben cserélik fel vállalati munkahelyüket az egyetemi élettel. Jöttek a szélrózsa minden irányából: Debrecenből, Salgótarjánból, Tatabányáról, Székesfehérvárról, Győrből, Bonyhádról, Budapestről. Az ország legnagyobb iparvállalatai — amelyek elsőnek ismerték fel az egyetem nagyszerű kezdeményezését az esti és levelező oktatás színvonalának emelésére — küldték el a kísérleti kooperatív képzésben való részvételre dolgozóikat.

Háromszor felvételizett

A 20 éves széles mosolyú Gergyesi Zsuzsa Pécsről jött. Minden oka megvan a derűre, mert mint mondta:

— Az érettségi óta már háromszor próbálkoztam meg a felvételivel, s ha most sem sikerült volna, negyedszer is megkísérlem.

Mindig nappalin szeretett volna továbbtanulni. Tudták ezt a munkahelyén is. „Úgyis itthagy bennünket", ezzel az indokkal évről évre kimaradt a fizetésemelésből. Ezt sokallta meg Zsuzsa, amikor alig egy fél éve munkahelyet változtatott. Könyvelő lett a pécsi Titán kereskedelmi vállalatnál. Fél év nem nagy idő. Érthető, hogy óvakodott a vállalat szerződést kötni Zsuzsával a kooperatív képzésre. De egy, a vállalatok közötti történelmi témájú vetélkedő, ahol Zsuzsa és brigádja lett az első, meggyőzte munkahelyi vezetőit, és végül is javasolták.

— Hogy illeszkedtél be az új életformába?

— Soha nem laktam kollégiumban. Ezt is meg kell szoknom, mint a tanulást, amiből kiestem. Meg kell tanulnom a helyes beosztást, mert igaz, hogy komoly összegnek tűnik az 1500 Ft, amit a vállalattól kapok havonta, azonban a kollégiumi s egyéb költségek fedezése után csak 500 Ft-om marad.

Sok mindenről le kell mondania annak, aki vállalja a tanulást. Gergyesi Zsuzsának 5 éven át még a férjhezmenést is nagyon fontolóra kell vennie, mert tanulnia kell, s lehetőleg jól. Joggal várja ezt el tőle a pécsi Titán.

A főművezető

A Bonyhádi Cipőgyárból jött Salamon Lőrinc a kooperatívosok közé. Mint főművezető sokszor találta magát szemben közgazdasági problémákkal.

— Ezért végeztem el a közgazdasági technikumot néhány évvel ezelőtt. Akkor a vállalatnak nagyobb szüksége volt a cipőgyártáshoz értő szakemberekre. Így aztán egyetem helyett cipőipari technikumi képesítést is szereztem.

28 éves lett, mire régi terve teljesült. Egyetemen tanulhat. Kétgyermekes családapaként komolyan fontolóra kellett vennie, hogy vállalja-e a fizetéscsökkentést, hiszen most 2900 Ft-ot kap a vállalattól. Végül is a család biztatta.

— Nem félsz a tanulástól?

— Tréningben vagyok. Eddig is mindig tanultam. Most pedig annyira belemerültem, hogy sokszor azt sem tudom, milyen nap van.

Salamon Lőrincet az élet nem kényeztette. Keményen meg kellett dolgoznia azért, amit eddig életében elért. De állítása szerint az egyetemi tanulás sem könnyebb dió. Aki komolyan veszi, az a napi „munkában" itt, az egyetemen is alaposan elfárad.

— Ha visszatér a gyárba már mint közgazdász, milyen munkahelyen szeretne dolgozni?

— Elsősorban ott, ahol összesze lehet kapcsolni a szakmai és közgazdasági ismereteimet. Tervező-elemző szeretnék lenni.

Egyetemistának lenni

Katona Istvánt a Debreceni Gördülőcsapágygyár küldte az egyetemre. 22 évesen ül újra a padba, nagy tervekkel, elhatározásokkal.

— Feltétlenül jó eredménnyel szeretném elvégezni az egyetemet, egyrészt azért, hogy anyámnak, aki régi törzsgárdatag a gyárban, ne kelljen szégyenkeznie a fia miatt, másrészt pedig tapasztalatból tudom, hogy milyen nagy szükségünk van valóban jól képzett közgazdászokra. És aki „csak egyetemista", és nem a napi nyolc óra után végzi a tanulást, annak ez feltétlenül könnyebben is megy.

De Katona Pistának komoly elképzelései vannak a szabad idő felhasználására is.

— Szeretném jól kihasználni az egyetemen töltött éveket. A tanulás mellett bizonyára lesz szabad időm is. Színházba, moziba, múzeumokba, hangversenyekre fogok járni. Soha vissza nem térő alkalomra nyílt lehetőségem az elkövetkező egyetemi évekkel éppen ezért jól meg kell gondolnom, hogyan töltöm minden egyes percét.

Az első koncentráción szerencsésen túljutott Katona Pista is társaival együtt. Biztos, hogy nehezen veszik a tanulás első akadályait, de átsegíti őket az a „többletenergia" amit a munkahelyről hoztak és egymás segítése, mert tisztában vannak vele, hogy az egyetem kooperatív képzési kísérletének sikere elsősorban rajtuk múlik.

H. E.

Amiről még nem írtak köteteket

Amikor a félév végén interjúkat készítettem a szakmai gyakorlatok céljáról és problémáiról, még magam sem estem át ezen a „tűzkeresztségen". Minden diák sajnálja a nyarát, különösen az oktatástól, bizony nagyon hasznosnak kell lennie a gyakorlatnak, hogy rámondja: megérte az időt és fáradtságot. Mikor azonban összegyűlt cikkemhez az anyag, már meg voltam győződve arról, hogy rajtam múlik, dicsérhetem-e nyugtával a szakmai gyakorlatomat. Most, ősszel, úgy érzem igazam volt, illetve igaza volt a két nyilatkozó oktatónak. Ennek bizonyítására hozok példát — igaz, nem a magamét — Huszti Anna ipartervező-elemző szakosét.

— Egy kicsit hosszú — válaszol arra a kérdésemre, hogy mi volt szakszemináriumának pontos címe. — A témáját úgy lehet röviden összefoglalni, hogy a vállalati belső tevékenységek szervezése.

A Papíripari Vállalatnál voltam a központban. 17 gyáregységünk van, ezek közül a csepelivel ismerkedtem meg közelebbről. Mikor először kimentem, már volt némi képem a vállalatról, szemináriumvezetőnk a félév során több vállalatról hozott nekünk anyagot, ezeket tanulmányoztuk és mindenki megkereshette, hol foglalkoznak éppen az ő kérdésével. Így én is előre ismertem a vállalat felépítését, az egyes funkciók megosztását a központ és a gyárak között, rögtön hozzákezdhettem a tanulmányozáshoz. Ez nemcsak időt takarított meg, hiszen lett volna erre néhány napom, de határozott elképzelésekkel mehettem ki, és főleg nagyobb önbizalommal kezdhettem dolgozni. A szakszemináriumi elméleti előkészítés megfelelő volt, elolvastunk és megbeszéltünk egy csomó irodalmat, de valahogy mégis az volt a legjobb, hogy az egész kérdés nincs még kidolgozva, rengeteg változata van a gyakorlatban, vitatkoznak rajta. Ha akartam volna sem tudtam volna összeollózni a dolgozatot.

— *Ki volt az instruktorod, és hogyan fogadtak a vállalatnál?*

— Szeretnék szólni egy problémáról, amit sokan felvetettek. Gyakran túl magas pozíciójú embereket neveznek ki instruktornak, én is így jártam. Ez egyrészt jó, mert neki biztosan megvan a kellő tekintélye, el tudja érni, hogy minden osztályon szívesen fogadják a gyakorlatost, érdemben foglalkozzanak vele, erre nem is panaszkodhatnék. Ugyanakkor ő maga nem ért rá rendszeresen, esetleg órákon át konzultálni. Ezért az első napon kaptam egy kevésbé elfoglalt pótinstruktort, aki nagyon szívesen és sokat segített. Nem értem miért volt erre szükség, hiszen előre meg lehetett volna állapítani, hogy eredeti instruktoromnak legjobb szándéka ellenére sem lesz módja velem eleget foglalkozni.

Sokféle vezetőt ismertem meg. Egy kicsit megtanultam, hogyan lehet szótérteni.

— *Szerinted kell-e a szakmai gyakorlat, és a jelenlegi forma megfelelő-e?*

— Egyértelműen szükség van rá: mert az egyetemen tanulunk, tanulunk, sokszor nem tudjuk miért, el sem tudjuk képzelni, hogyan kéne mindezt alkalmazni, például egy hatékonysági képletet, de itt a fölgyűlt elmélethez biztosítva volt a gyakorlat. Például az, hogy a képlet adatait, hogyan lehet összeszedni az életben.

— *Mi a véleményed, kitöltheti egyetlen problémakör másfél évnyi szakszemináriumot, a két gyakorlatot és a szakdolgozatot?*

— Bizonyos feltételekkel igen. Nagyon sok múlik a szerencsén. A gyakorlat akkor igazán érdekes mindenki számára, ha olyan témához jut, ami akkor és ott a vállalat vezetőit foglalkoztatja, a területen hibák vannak, nincs kialakult rendszer. Ez igaz a másik oldalról is. Az érdeklődést úgy lehet fölkelteni, ha olyan vállalathoz küldik a hallgatót, ahol az általa vizsgált téma él. Olyan témákra van szükség, amikről még nem írtak köteteket. A közgazdaságtanban bőven vannak ilyenek, keresni kell őket.

— zsembery —

Öntsünk tiszta vizet a pohárba

Két fő napirendi pontja volt az október 3-án tartott első lakógyűlésnek a Ráday utcai kollégiumban.

1. A DB, a fegyelmi bizottság, a nevelő tanárok megválasztása.

2. Az aktuális problémák megbeszélése.

Az első tárgyalása a már „hagyományossá" vált módon zajlott le. A jelölő bizottság előterjesztette javaslatait, a tagság bólogatott, majd megszavazta. Ennek alapján

DB-titkár: Szabó István.

DB-tagok: Balázs Erika, Bessenyei Emilia, Hallgató Ferenc, Krummt Horst, Kovács Ágnes, Mézes Flórián.

Nevelő tanárok: Ábrahám Ágota, Láng János.

A kérdés csupán annyi, miért nem jött el 100 ember a gyűlésre, hisz nemcsak a „száraz" választás szerepelt a műsoron, hanem olyan „izgalmas" kérdésekre is választ kaphatott volna, lesz-e fűtés, jobb világítás stb? Feltűnő volt, hogy milyen egykedvűen szavazták meg a jelölteket, pedig két kollégiumból jöttek össze ezen az estén. Senkinek sem volt „rivális" jelöltje. Vagy csak a kiválasztás tökéletesedett volna ennyire? Némi nosztalgiával mesélt az igazgató a régiekről, ahol a lépcsőkrétázásos korteshadjárat is dívott és vad szócsatákban dőlt el az elsőség kérdése. Ezen írás azonban nem e jelenségek okát hivatott keresni, ez külön cikket is megérdemelne. A következőkben a második pontról esik néhány szó.

Első pillantásra talán nevetségesnek tűnhet az előbb leírtakkal (fűtés stb.) foglalkozni, pedig komoly problémák húzódnak meg mögöttük. *Problémák.* Mindig több van belőlük a kelleténél, és a Ráday különben sem fukarkodik velük. Bizonyítják ezt az elmúlt évek is. Hogy csak néhányat említsek: szobabeosztás, szobacsere, kétágyas szobák, lopások (az elmúlt évben több ezer forint tűnt el!) Csend, fűtési, világítási, látogatási rendszer, meleg víz, hajszárító, vasalókölcsönzés stb. Aki lakott itt, annak nem kell tovább sorolni, hisz évek óta visszatérő jelenségek. Ebben az évben jóelőre, már a lakógyűlésre elkészült az új házirendtervezet. Ismertetésekor azonban kiderült, hogy a lakóknak inkább kötelességei vannak, mint jogai. Joggal tették azonnal szóvá, „tavaly a kollégiumokban mi csináltuk a házirendet... A DB nemcsak a végrehajtó és fegyelmi bizottság szerepét töltötte be." Szó esett a fűtési hiányosságokról, arról, hogy 6—14 óráig az egyik, 14—20 óráig másik szárnyon nincs meleg. Arról, hogy szobánként egy asztali lámpa a szemüveg megszerzéséhez elég, a tanuláshoz semmiképp. De nem szeretnék a részletekbe elveszni. Íme, mindezekről az *illetékesek véleménye* tömören:

„Az elmúlt év tapasztalatai miatt... Nincs semmi jel, hogy a maguk erejéből megvalósuljon... Sok a fegyelmi, a minősíthetetlen dolog (?)... Legszebb éveiket töltik itt... El kell viselni abban a reményben, hogy jövőre jobb lesz... Gondoljanak arra, hogy régen hidegebb szobákban is szívesen tanultak volna... Szűkösen, de férőhelyet adunk, vagy kirekesztünk egy csomó embert... Mi a magunk részéről támogatjuk a DB-t, és a házirendet... Abból gazdálkodunk, amink van... Számítunk a kollektív bölcsességre..."

Ha a szobatársam mondaná, azt felelném: „hagyd ezt a szöveget, és lássuk a medvét, mert mindezektől függetlenül tovább romlik a szemem, mert egy lámpánál többet nem bír el a centrálé. Megmarad a fűtési rendszer is. Délután továbbra is fázni fogunk, be fogjuk kapcsolni a melegítőket, pedig tilos és össze fogják szedni, mert elég a centrálé. De hát jön a tél. Fagyjunk meg? Ördögi körforgás. Kellene rendszeres meleg víz, könyvespolc, fregoli. Többen is kérdeznek, úgy látszik, az első válasz nem nyugtat meg senkit. Aztán elfogynak a kérdések. Várakozó tekintetek. Álmélkodás. Papírról olvassák a válaszokat, óriási adathalmaz zúdul ránk: „1910-ben épült, értéke 23 millió... 1,2 százaléka ennek az összegnek az évenkénti felújítási keret... Két és fél év óta félmilliót tenne ki, de már 2,5 milliót fordítottak a felújításra... 15-ös lámpákra méretezték... Úri gyerekeké volt, nem 520 népi növendéké... A következő évben minden ráfordítás a kazánra... 4 millió... Ha lesz kivitelező... Lesz világítási rekonstrukció... (de mikor?) stb."

Minden bizonytalan... Mindenesetre az megvan, ami ez elemi működéshez szükséges... Kényelemre nem futja... Az egyetem mindent megtesz a jobbátétel érdekében... Nincs pénz... Hogy miért? Öreg épület, nem érdemes felújítani. Akkor miért vették meg? Persze, korlátozottak a lehetőségek, a két rossz közül a jobbat vették meg. Kevés a pénz? A lakógyűlés óta hogy, hogy nem, került pénz fregolira, könyvespolcra. De a lényeg még mindig változatlan. Mert mi lesz, ha leég a centrálé, mint tavaly, vagy a mínuszok kopognak az ablakon. Miért nem tisztázzuk le, hogy ez és ez a helyzet. Öreg, szűk, sötét épület, elavult, rengetegbe kerülne a felújítás. Pillanatnyilag ez van, tessék ezt szeretni, próbálunk segíteni, ahogy tudunk. Miért kell „majd eljön az idő"-ben beszélni miért kell vívmánynak feltüntetni a vasalót, hűtőszekrényt, mikor nem az? 1910-ben az lett volna, ma természetes.

Miért kell történelmi távlatokban beszélni? Miért kell statisztikai adatokat felsorolni? Szép az a 2,5 millió, de ha kiderül, hogy ebből egy tetemes rész még a kazánban fekszik az egyetem pincéjében, mindjárt más a helyzet.

Számítunk a kollektív bölcsességre — mondták. Nem értem, akkor miért kerülgetik évek óta ezt a forró kását, készülnek teleírt lapokkal a lakógyűlésre.

Ne a jövőt és a múltat emlegessük, hanem a jelent. Mindkét félnek jobb lenne így. Higgyék el, ezeket a problémákat már a húszéves, II. éves közgazdászhallgató is megérti.

Sebők János

Közgazdász

Szüret!

Mégis lesz! Az ipari karosok szőlőt szüretelnek Izsákon okt. 12-től 14-ig. Találkozunk okt. 12-én, csütörtökön 18 óra 15 percig a Józsefvárosi pályaudvaron. Kést és munkaruhát hozz magaddal!

★

A KISZ-vb megbízásából a TDK Tanács új titkára dr. Kerekes Sándor tanársegéd (Ipari Technológia Tanszék) lett.

★

A kereskedelmi kar 1972. okt. 3-án tartotta kari küldöttértekezletét. Egyetemi tanácstaggá választották Kádár Jutka III. belker szakos hallgatót. Az ipari kar okt. 11-én megtartott küldöttértekezletén — az éves munkaterv színvonalas megvitatása után — szintén egyetemi tanácstagot választottak Rácz Ágnes (ipar II. évf.) személyében. Az ált. kar okt. 10-én új titkárt választott.

★

A KISZ-vb 1972. okt. 5-én ülést tartott. A Studium Generale tavalyi munkájáról, felkészüléséről az idei évre és problémáikról Hajba Éva és a csúcsvezetőség számolt be. A vb ezután személyi ügyeket tárgyalt.

TUDOD MI A KKK?

Ha kíváncsi vagy rá, gyere el szombaton, 14-én a Kinizsi koleszba. A nagy derby 15 órakor kezdődik, és csaknem 5 órán át tart. Sok meglepetés fog érni, mint ahogy a részvevő másodév külkeres csapatokat is. Ők már egy hete gyűjtik a régi 1 Ft-os és 2 Ft-os érméket, kutatják a Heléneket, és külkereskedelmi vállalati osztályvezetőket igyekeznek mikrofonvégre kapni. Leleményességükre, sok ötletükre a versenyen is nagy szükség lesz. Erről mi igyekszünk gondoskodni.

A szombat délután egyik főszereplője egy 32 lapos magyar kártya lesz (no nem ultizni kell!). Aztán az sem árt, ha jól ismerik a kapitalizmus politikai gazdaságtanát, vagy netalán valami kézügyességgel rendelkeznek. A csapatfeladatok olyanok, hogy nem fognak elfáradni a sok ülésben, lehetőséget fogunk biztosítani a „mozgásra" is. No, persze, nem az öncélú mozgásra.

A csapatok úgy rendezik be főhadiszállásukat, úgy szervezik soraikat, hogy minél sikeresebben és főleg gyorsabban teljesíthessék a feladatokat. Hozhatnak telefonkönyvet, kerékpárt meg amit akarnak. Előre megmondjuk: a szerencsének nagyon nagy szerepe lesz a versenyben, de ez teszi majd éppen újszerűvé, izgalmassá!

Nos, ha szereted az ötletes fejtörőket, ha szeretsz játszani, nem fogsz csalódni. S hogy mi az első díj: ezt már tényleg csak ott a helyszínen tudod meg.

Tehát szeretettel várja a versenyzőket és a közönséget (amelynek nagy szerepe lesz a játékban) a K K

és első szervezői:
IV. külker.
nemz. kereskedelempolitikai és pénzügyi szakágazat

A diák kérdez

Újra egy lehetőség. Arra, hogy nyitott kérdéseinkre, megoldatlan gondjainkra megpróbáljunk választ keresni, megoldási javaslatot kapni. „A diák kérdez" című új rovatunk is azt a sokat és sokféleképpen hangoztatott célt kívánja elősegíteni, hogy fórumot biztosítunk a legkülönbözőbb — és más-más szinten jelentkező diákgondoknak. Mert vannak olyan kérdések, amelyek riportot, publicisztikát — vagy éppen vitát igényelnek. Sok esetben elég az információ, a kishír. A kérdés-felelet forma valahol a két nagyobb csoport között helyezkedik el. Persze egy diáklap — igencsak különböző okok miatt — nem vállalkozhat mindennemű gond, baj, örömtárgyalására, publikálására. Így ezzel a rovattal se lesz a Közgazdász mindenre orvosság, vagy univerzális tanácsadó. Mindenesetre: ha kérdések vannak — a válaszok se maradhatnak el! Így a szerkesztőségbe várjuk minden olyan kérdéseteket —, amelyek kicsit is közérdeklődésre tarthatnak számot és persze kapcsolatban állnak egyetemi életünkkel.

Tehát — a diák kérdez:

? — A munkaügyi miniszter rendelete alapján állami nyelvvizsgának számít az egyetemünkön letett nyelvi szigorlat. A közép- vagy felsőfokú szint megszerzése jó néhány munkakörben 8, illetve 15%-kal magasabb fizetést jelent. A külkereskedelmi, nemzetközi és közlekedési szakon a nyelvi szigorlat tantárgyi előírás. Mi a feltétele a más szakokon tanulók számára annak, hogy nyelvi szigorlatot tehessenek? Szükséges-e a három koncentrált anyagából előbb kollokviumi jegyet szerezni — és ennek mi a módja? Végül: milyen részekből áll a nyelvi szigorlat — és hányadik félévben lehet erre jelentkezni?

! Dr. Szirbik Ferenc, a nyugati nyelvi tanszék vezetőjének válasza:

A munkaügyi miniszter 110/1972 (9) MüM. számú utasítása lehetővé teszi a nem nyelvigényes szakos hallgatóknak is, hogy nyelvből szigorlatozzanak. Ennek azonban több előfeltétele van:

1. A nyelvigényes szinten tanuló hallgatók számára előírt mennyiségű anyagot kell elvégezniök és ebbe bele kell értenünk valamennyi koncentrációs időszak tananyagát is. Ha az illető hallgató nem vett részt például a harmadik koncentráción, be kell számolnia a szigorlat előtt a koncentrációs anyagból és csak ezután kerülhet sor a szigorlatra. Mind tervező-elemző, mind pedig ipar-, de egyéb szakon is, a hallgatók kötelesek azt a magasabb szintű szakmai anyagot is elsajátítani, amellyel például az eddig megszabott tanulmányi idő során nem foglalkozhattak. Gondolok itt III. év második felében és a IV. év során a nyelvigényes szakok számára oktatott tananyagra. Tanszékünk most állítja össze az ezzel kapcsolatos teljes tematikát, pontosan rögzíti a nem nyelvigényes hallgatók számára előírt viszgakövetelményeket.

Egy dolog bizonyos: az egyetemen nincs kétféle nyelvi szigorlat, aki nyelvi szigorlatra jelentkezik, annak tudnia kell a teljes szigorlati anyagot. A mi szigorlatunk ugyanis egyenértékű az osztályzattól függően a Rigó utcai közép- és felsőfokú vizsgával és ehhez megfelelő felsőfokú vagy középfokú tudást kell takarnia.

Mi a teendő tehát? Valamennyi szigorlatra jelentkező nem nyelvigényes szakos jelentkezzék október 25-ig az orosz nyelvi vagy a nyugati nyelvi tanszéken az esetleges elmaradt vizsgák, anyagrészek pótlása ügyében, amikor egyúttal tájékoztatást kap a szigorlat anyagáról és a vizsgakövetelményekről is.

Filmklub a Kinizsiben

Az elmúlt évekhez hasonlóan, bár szerényebb keretek között mint az egyetemen, a Kinizsi utcai kollégiumban is beindul a filmklub. A hat filmből álló sorozat a következő időpontokban kerül bemutatásra:

október 12:
Vadim: Veszedelmes viszonyok
október 26:
Truffaut: Négyszáz csapás
november 9:
Truffaut: Lőjj a zongoristára
november 16:
Truffaut: Bársonyos bőr
november 23:
Truffaut: Jules és Jim
december 7:
Monnett: Lea télen

A vetítés minden esetben 20 órakor kezdődik, tehát nem lesz késő a nem kinizsistáknak sem. Bérletek az első és második előadás előtt kaphatók a helyszínen. Minden érdeklődőt szeretettel várunk.

Most jöttünk Európából

LONDON II. RÉSZ

Köszönöm szépen" — mondta vendéglátónk, poharát emelve, miközben az ICI vegyigyár egyik kis termében *körülültük a boros üvegeket.* Kint a klub nagytermében még el sem ült a por csizmáink nyomán, de máris *táncparketten volt az egész vendégsereg.*

Az angolok roppant jó hangulatot tudnak maguknak teremteni, ha akarják. Nyoma sincs ilyenkor a hűvös, jólnevelt angol higgadtságnak. *Az a szokás, hogy a klubokba kihívnak egy-egy tánctanárt, aki megtanít néhány népi vagy modern tánc lépéskombinációt, s amit aztán minden klubesten nyűnek, néhány éven át.* Eleget téve tánctanár barátom meghívásának, én is elmentem egy London környéki kisvárosba, egy hasonló jellegű mulatságra. Alighogy bemutatta barátom az első lépéseket, máris talpon volt az egész klub. Az életkorról annyit, hogy *23 évemmel én voltam a legfiatalabb a teremben. Házaspárok, öregurak, öreglányok.*

Ha már a táncról van szó, meg kell említeni *a Fesztivál Clubot is, amelyik Billinghamban mindennap reggelig rendelkezésükre állt* — ha nem táncoltunk eleget nappal. *Két zenekar játszott felváltva, non stop.* Az egyik egy egyszerű felállású, kitűnően játszó beategyüttes, a másik azonban egy ritka és remek társaság: öt néger zenész valahonnan a Kis Antillákról származó különleges ütőhangszerekkel. Lábonálló hatalmas üstök belső része, különböző nagyságú és mélységű üregekkel kibélelve, szolgáltatták a zenét. Az elmúlt húsz év legjobb világslágereire roptuk a táncot, s rendkívül kellemesen éreztük magunkat.

Minden este 11 órakor teára vártak bennünket házigazdáink szálláshelyünkre. Teára és egy, de csakis egy biscuit-re. Hiába, arra már nem is gondolhattak, hogy mi netalán ebben a kései időpontban is még éhesek vagyunk. Egyik hétvégén kiruccantunk a tengerpartra. A kocsik ugyan sorba álltak, de a víz sima volt, nem fodrozták a lubickolók keltette hullámok. Tudniillik olyan hideg volt, hogy hozzá képest a Balaton gyógyforrásvíznek tűnhetett volna, s mi is csak egy fotózás erejéig mertünk beleszaladni.

Hanem volt ennél egy szebb kirándulásunk is — *Edinburgh-ba.* Amit egy nap alatt megnézni tellett, azt leírni is szűk ez a papír. *Történelmi emlékekkel telerakott, csodálatos fekvésű, régi várost nem sokat láttunk eddigi útjaink során.*

Volt szerencsém 11 napot eltölteni nyáron a fővárosban is. Ideidézem hát néhány élményemet.

A törvény, a rend, a hagyományok tisztelete határozza meg az angol emberek mindennapjait is. A földalattin például (írd és mondd) 50 fontot fizet a bliccelő. (No, félelemre nincs ok, mert az ellenőrzés ritkább mint a fehér holló.) *A buszmegállóban —, ha csak hárman állnak is — mindig egymás mögött, szabályos sorban.* Egy angol véletlenül sem „jumps the queue" — furakszik előre. A híres egyiptomi kiállításra *a British Múzeum bejáratánál több száz méteres sor várt minden nap, szalagszerűen összehajtogatva: bebocsátásra várva Thutenkamun fáraó elé.* Az átlagos sorban állási idő itt augusztus hónapban három óra volt. Jómagam türelmetlen lévén — most már bevallom —, *egy fél sort csaltam* (többet már tényleg szégyelltem volna, látva a békésen és állhatatosan álldogáló öreg urakat és néniket). Amikor angol barátomnak először mondtam, hogy bizony én sorfélre állok be, értetlenül rámbámult és azt mondta: „De hiszen itt van a sor vége." Jó, jó mondtam, de délután Stratfordba akartunk menni, nem? *„Dehát itt van a sor vége",* ismételte csökönyösen és láttam a szemén, hogy továbbra sem érti, mit akarok. *Tervem végrehajtása akadályba nem ütközött, mert ha egy angol beáll valahol egy sorba, mindenki biztosra veszi, hogy ő már ott állt, csak éppen kávézni ment el valahova. Vagy akár moziba.* Ha úgy tetszik Makk Károly „Love" című filmjére, amelyet a következő szöveggel reklámoznak: „A filmet nem lehet eléggé dicsérni és ajánlani". Ebben megegyeztünk.

Ugyanilyen *hosszú sor áll a Parlament előtt is.* A fele az alsóházba akar bejutni, a többiek *a Lordok Házába.* Aztán cserélnek. De *mi látnivaló van* például a Lordok Házában az épület érdekességein kívül? Nézzük meg! Lord N., P. és M. *az első sorban ülnek és beszélgetnek (ez a kormánypárt).* Lord V. szemben ül és figyel. Nem tehet mást, mert Lady L. (ez az ellenzék) éppen mögötte áll és a feje fölött fejti ki nézeteit az ifjúság körében érezhető bizonyos közönyösségről. *Lord T. az egyik sor végén átölelve ülés párnájának sarkát, alszik. Lord C. is alszik —, ahogy a vonaton szoktak.* Most a Chairman beszél. *Eközben Lord M.-nek levelet hoznak, aki hangos nevetéssel olvassa fel azt szomszédainak.* Aztán, mint aki jól végezte dolgát fölteszi mind a két lábát a Chairman asztalára. *Ülésezik tehát a Lordok Háza, a Látogatók Galériájában pedig összemosolyognak az amerikai, az olasz és a magyar turisták.*

Volt *egy Lord, akivel nem Parlamentben, hanem az utcán találkoztam.* Ha nem is a mi találkozásunkról, de az esetről valószínűleg a magyar lapok is írtak. Az illeto — *Lord Sutch — rock and roll énekes,* tudniillik nem egyedül volt. Az Oxford Streeten könnyedén kilépett *öt mezítelen hölgy társaságában* egy emeletes autóbuszból és hangos ordítozással hívta föl a figyelmet (már amit még esetleg nem sikerült) a megrendezendő rock and roll fesztiválra. Lord Sutch —, aki *egyébként politikus is (már két választási küzdelmet vesztett el, az egyiket Harold Wilsonnal szemben)* — sem volt túlöltözve ezen a napon. *Egy leopárdbőrt viselt és egy nagy keménykalapot, a kezében pedig egy korbácsot tartott.* Miután a hölgyek reklámprospektusok osztogatásával a lényegre irányították a figyelmet, a társaság a tömeg és néhány mosolygós rendőr sorfala között *a Downing Street-re vonult, a 10-es számú ház elé, hátha a miniszterelnöknek is — kinézve az ablakon — kedve szottyan a vasárnapi műsorra.* „Ez aztán a nap!" jelentette ki az újságíróknak, a leopárdbőrös úriember, „a legelső hosszú hajú", ahogyan még hívják — jogosan.

A tömeg inzultálásával vádolt látványos csoportot bekísérték a rendőrségre, ahonnan csak óvadék ellenében engedték ki őket. Hogy a bíróság az ügyben később mit döntött, nem tudom. Lord Sutch és a lányok mindenesetre ott voltak (s nem túlöltözve) augusztus 5-én a Wembley Stadionban megrendezett egész napos Rock and Roll fesztiválon. Hogy a fesztivál jelentőségét érzékeltessen hadd soroljam föl a programot: Housesbakers; Billy Fury; Linda Gail Lewis and the Memphis Beats; Lord Sutch; Roy Wood's Wizard; M. C. 5.; Platters; Gary Glitter; Coasters; Bo Diddley; Jerry Lee Lewis; Bill Haley and the Comets; Little Richard; Chock Berry.

A nevek együttese is elárulja, hogy ilyen méretű rock fesztivál még nem sok volt. Ezek együtt (főképp az utolsó négy nagy) még sohasem szerepeltek. A stadion (első koncertjén) közelsem telt meg. Még a várt 80 ezer látogató sem jött el. Csak 45—50 ezren voltak, akik viszont a szükséges színvonalon tomboltak. A részletekről nincs hely itt beszámolni. Elég ha azt mondom, hogy *Little Richard széttépett nadrágjából majdnem sikerült nekem is szerezni egy darabot.*

Bakonyi Péter

Közelgő évfordulóra...

Évfordulón illik szépen, hosszan beszélni. Az alkalomhoz azonban most nem ez kívánkozik, kellemetlen, bosszantó évforduló közelít.

1971 december első hete: a kongresszusi hét. Az egyik legjobban sikerült rendezvénye pedig: a közgazdász-vetélkedő. A három kar legjobban felkészült hallgatói mérték össze tudásukat igen színvonalas csatában. Rangos zsüri előtt: Szabó Kálmán rektor vállalta az elnöki tisztet. Az izgalmas játékot a ker. kar csapata nyerte, jutalmuk 10 napos külföldi út, a másik két csapatot pedig pénzjutalomban részesítették.

A díjazottak egyike sem kapta meg mind ez ideig az őt megillető nyereményt.

Igaz, az ipari kari versenyzők részére a kar egyik tanszéke kiírt és leküldött a pénztárba 2000 Ft-ot. Mintha munkabér lenne. Pedig ez díj, jutalom.

Az illetékesek elfeledkeztek a díjakról. Már az is furcsa, a pénznyereményeket miért nem lehetett ott a helyszínen átadni. Hiszen egyszerű: ha három csapat indul, adott a csapatok létszáma és a helyezéstől függő pénzjutalom, ebből az átadandó pénzmennyiség is kiszámítható, plusz—mínusz 0 Ft. Vagy tán ezt is a csapatoknak kellett volna megoldani? Miért nem bízták rájuk hangosabban? A külföldi útra — ugyan mikor máskor kerülhetett volna sor? — a nyár látszott a legalkalmasabbnak. De a győzteseknek senki nem szólt. Úgy érezzük, ez azoknak a szerveknek a kizárólagos, becsületbeli kötelessége lett volna, akik vállalták a verseny rendezését, pontosabban a dotálását.

Az évforduló még csak közeleg. Rendezni kellene addig ezt a kellemetlen ügyet, hogy ne váljon évfordulóvá. Persze, most már nehezebb, hiszen a nyertesek közül egy-kettő lézeng az egyetemen, a többiek már végeztek.

Mindenki berzenkedik a be nem váltott ígéret teljesítéséért, különösen pénzügyben szót emelni. De ez súlyosabb annál. A hallgatótársak az aulában a saját karuk győzelméért szurkoltak, s akik méltóan képviselték őket, jogosan érdemlik meg a nyereményt. Ők felkészültek, komolyan vették a játékot. Talán az illetékesek, a rektoriátus nem eléggé?

Szabó László

Stop! Zászlóstop

A stop hasznos találmány. Terjed ez az utazási forma — főleg a fiatalok körében. A stopnak már hagyománya, kialakult jelrendszere, íratlan törvényei vannak. Ilyen törvény például, hogy aki később jön, az előre megy. Ha nem így tesz, jogtalan előnyhöz jut.

Idén nyáron Lengyelországban voltam. Több mint 1000 km-t tettem meg stoppal. Gyakran találkoztam az út szélén álló, magyar zászlót lengető fiatalokkal. Általában hamarább felvették őket, mint a többi stopra várakozót.

A kérdést általánosan fogalmazom meg:

Miért részesüljön előnyben egy fiatal másikkal szemben, csupán azért, mert ő ilyen vagy olyan nemzetiségű? Miért más ő, mint a többi, aki szintén el szeretne jutni valahová, és a Nap is egyformán süt le rájuk, és egyformán kellemetlen az is, ha besötétedik.

A megoldás nem az, hogy mindenki vigyen az útra zászlót. Ne azért vegyenek fel, mert magyar, angol vagy lengyel vagyok, hanem mert fiatal vagyok, kevés a pénzem, és nem szívesen költök utazásra.

Most konkrétan a lengyelországi stopról. Két észrevétel; utam során csak magyar zászlóval találkoztam, másrészt itthon lengyel zászlót a Balatonhoz vezető országút mellett nem láttam. Minden bizonnyal vannak, akik ellenpéldát tudnának mondani, de nem az ellenpélda a jellemző. A stopkérdés Lengyelországban, szervesen illeszkedik egy lényegesen átfogóbb problémába.

Nevezetesen arról van szó, hogy a lengyel—magyar barátság egyfajta sajátos értelmezéséből fakadóan, egyesek kinttartózkodásuk alatt kifejezetten építenek erre a kapcsolatra. Többször találkoztam olyanokkal, akik kitervelt módon lengyelekkel ismerkednek meg, majd meghívatják magukat, három—négy napig ott laknak, ott étkeznek, majd újabb ismeretség után néznek. Nem valószínű, hogy egy életmód egyik megnyilvánulásáról lenne szó. Csupán Lengyelországban vedlenek át egyesek ilyenné. Úgy gondolom, ez nem más, mint egy szép hagyomány bepiszkolása, kihasználása.

Mikor ezeket írom, nem a másik végletet kívánom zászlómra tűzni. Nem keménygalléros, kifogástalan modorú fiatalok látogatását szeretném látni, akik rendszeresen, napjában háromszor étkeznek. Nem. De legalább ennyire a másik módozatot sem.

Rejtő Gábor

Árukapcsolás a menzán

Szeptember utolsó napja, déltájban a menzán. A szokott kép — mindenki igyekszik túladni a hónap közben felhalmozódott ebédjegyein. A süteményes polc előtt jókora tömeg áll, köztük jómagam. A fehér köpenyes kiszolgáló néni kérdésére elrebegem óhajomat: négy darab csokoládétorta szeletet kérnék a jegyeimért. Nagyon meglepődöm, amikor azzal utasít el, hogy csokoládétortát nem vehetek, csak úgy, ha vele együtt másfajta süteményt is veszek. Ismeritek „Az okos enged..." kezdetű közmondást? Amikor rendelésemet 3 szelet csokoládétortára és 1 citromroládra változtatom — a néni megenyhül, ez más — így már semmi akadálya gyomrom boldogságának.

Furcsa!

Korszerű módszerek a szervezés oktatásában

Az utóbbi 5—6 év folyamán az Ipari Üzemszervezési tanszék egyik alapvető oktatási célkitűzése volt a különböző aktív oktatási formák; esettanulmányok, szituáció-elemzések, vezetési játékok kifejlesztése és oktatásba való bevezetése.

40 nagyobb esettanulmány készült

E munka — rendszeresebb formában — az 1966/67-es tanévben indult meg a tanszéken. Ebben az időben tanszéki értekezlet vitatta meg az aktív oktatási módszerek alkalmazásának lehetőségeit és a megoldandó feladatokat. A képzési reform megindulásával e területen a teendők jelentősen megnövekedtek. Több olyan új begyakorló kurzus (szervezéselmélet és módszertan, munkaszervezés, szervezéstechnika stb.) tananyagát kellett kialakítani, ahol az oktatás főként esettanulmányokon keresztül történik. Azóta e területen széles körű munka bontakozott ki. A tartalmukban és módszerükben is korszerű esettanulmányok kidolgozása, az ezzel kapcsolatos metodikai kérdések kutatása több tanszéki kolléga szinte állandó munkaterületévé vált. Az évek során mintegy 40 nagyobb terjedelmű esettanulmány készült el. Ezek háromnegyed részét most már rendszeresen alkalmazzuk.

Az aktív oktatási módszerek alkalmazásának a lehetőségei az egyes tantárgyainknál természetesen eltérőek. A készségfejlesztő, begyakorló kurzusoknál szinte teljesen az esettanulmányokra, szituációelemzésekre lehet építeni az oktatást. Az alapozó szerepet betöltő tárgyainkban alapelvek, tételek, alapmódszerek oktatását kell megoldani. Itt módszertani szempontból szükségszerűen előtérben állnak az alapszámítások és a kisebb esettanulmányok. A III. éves alapozó tárgyunkhoz olyan számításokból, esettanulmányokból álló tananyagot jelentettünk meg (az első kiadás 1969-ben, az újabb pedig — némi késéssel — a múlt tanévben jelent meg), amely több mint 100 megoldandó, ill. megoldott problémát tartalmaz. Ezeknek azonban csupán kis hányadát — kb. 20%-át — tudjuk a gyakorlati foglalkozásokon feldolgozni — a rendelkezésre álló korlátozott tantárgyi óraszám mellett. Itt egyik lényeges célkitűzésünk annak elérése, hogy a hallgatók önállóan dolgozzák fel az esetek, feladatok bizonyos részét. Ehhez természetesen a gyakorlati foglalkozások kell hogy ösztönzést és segítséget nyújtsanak.

Korszerű módszerekkel

Az esettanulmányoknál, számításoknál tartalmi és módszertani szempontból egyaránt törekszünk a korszerűség érvényesítésére. A különböző témáknál természetesen nagyon eltérő módszertani apparátusra kell támaszkodnunk. Célkitűzésünk a korszerű matematikai módszerek alkalmazása is. Így a III. éves alapozó tárgyunk említett módszertani anyagának egy sor számítása, esettanulmánya matrixalgebrai, valószínűségszámítási ismereteket; a lineáris programozás, a hálótervezés módszerét használja fel, ill. allokációs vagy készletoptimalizálási feladatként írható fel. Hadd említsem meg konkrétan a következőket:

1. Nagyvállalat üzemei és raktárai közötti szállítási feladat optimalizálása
2. Anyagmozgatási többszörös meghatározása vertikális textilipari vállalatnál
3. Mintavételes munkanapfelvétel forgácsoló műhelyben
4. Mintavételes munkanapfelvétel szereldében
5. Mintavételes munkanapfelvétel értékelése és a kapott adatok felhasználása
6. Mintavételes munkanapfelvétel készítése maróműhelyre
7. A termelési terv optimum-kritériumának meghatározása
8. A technikai matrix tervezése grafoanalitikus módszerrel
9. Új gyártmányok kutatásának, fejlesztésének és bevezetésének megalapozása
10. Az átbocsátóképesség meghatározása optimális választékban
11. Átbocsátóképesség számítás választékhalmazban
12. Az elméleti optimum meghatározása rendelés-visszaigazolás előkészítéséhez
13. Az optimális sorozatnagyság és a maximális nyereséget biztosító gyártmányösszetétel összehangolása
14. Az optimális termékválaszték meghatározása a kapacitáskihasználás és a gyártás tömegszerűségének függvényében
15. Optimális termékválaszték kialakítása a termék nettó nyereségének és a rezsiviselő képességének függvényében
16. Folyamatos rendelésállomány feldolgozása a nettó nyereség és a szűk keresztmetszet átbocsátóképesség normálnak függvényében
17. Gyártmányösszetétel optimalizálás a szűk erőforrás egységre vetített fedezeti nyereség függvényében
18. A termékbontási rangsor figyelembevétele az optimumszámításnál
19. Anyagszükséglet tervezés a dinamikai és a közvetlen ráfordítási együtthatók alapján
20. A beszerzési tételnagyság optimalizálása
21. Egyedi gyártás programozása hálós tervezéssel
22. Egyedi gyártás programozása szimplex módszerrel

Az alapozó tárgyunk keretében az 1969/70-es tanévben dolgoztunk fel először egy átfogó esettanulmányt, amely matematikai algoritmusokra és számítógépes feldolgozásra épül. Azóta ez az eset rendszeresen helyet kap a tárgy oktatásában. Az esettanulmány a következő három összekapcsolódó részből áll;

- az eset ismertetése
- a feladat megfogalmazása (a korlátozó feltételek, a számítás információ bázisának közlése) és a döntési fázisok felvetése
- az eset döntési fázisok szerinti többváltozatú megoldása

Az egyes döntési fázisokban a következő kérdésekre kell választ keresni;

1. döntés
   Milyen célfüggvény-konstrukció alkalmazása lenne a leghatékonyabb?
2. döntés
   A rendelkezésre álló korlátozó feltételek alapján milyen gyártmányösszetétel optimum variánsok meghatározása célszerű?
3. döntés
   Az optimumvariánsok milyen vállalati döntésekhez használhatók fel?

Az esettanulmány feldolgozása során a hallgatókat is csoportokba osztjuk. A gyakorlatvezetők irányítják az egyes teamek közötti vitát, értékelik az egyes csoportok véleményét, részletesen ismertetik a 4 számítógépen lefuttatott variánst.

Az esettanulmány kidolgozása, oktatásra való előkészítése, a feldolgozás módszertanának kidolgozása, a gyakorlatvezetők felkészítése, az esettanulmány feldolgozása alatt a koordináció megvalósítása rendkívül sok munkát, időt igényel. Csupán ebben az egyetlen esettanulmányban több száz órai munkaráfordítás testesül meg.

Az esettanulmányt és levezetésének első tapasztalatait 2 évvel ezelőtt kari oktatói értekezleten is megtárgyaltuk és ez kedvező fogadtatásra talált. A tapasztalatok általában azóta is jók, bár egyik-másik csoportnál a hallgatók passzivitása, fegyelmezetlensége miatt nem sikerült eléggé a feldolgozás. Volt olyan eset is, hogy sok hiányzás miatt egy gyakorlati foglalkozás kiesett — és az esettanulmányra a tervezettnél kevesebb idő jutott.

A szervezési begyakorló kurzusokon

A gazdasági szervező szakágazat hallgatói több begyakorló kurzus keretében dolgoznak fel esettanulmányokat. A szervezéselmélet és módszertanban pl. — többek között — a következő esettanulmányok szerepelnek;

- A műszaki előkészítés, a termelésirányítás, az anyagellátás rendszerében jelentkező főbb veszteségforrások
- Mintavételes minőségellenőrzés szervezése sorozatgyártásnál
- A munkaidő- és gépkihasználás mintavételes vizsgálata
- IBM elektronikus adatfeldolgozó berendezés üzembe állításának szervezése (hálótervezés)

A munkaszervezés az iparvállalatoknál című, két féléves begyakorló kurzus keretében a hallgatók a tanszék és vállalati szakemberek irányítása mellett aktuális munkaszervezési problémákat dolgozzák fel esettanulmányok formájában. Ezeket az esettanulmányokat a foglalkozásokon megvitatják. Egyes hallgatói esetvizsgálatok olyan jól sikerültek, hogy azokat a vállalat külön jutalomban részesítette.

Az esettanulmányok, szituációelemzések témáját, ill. problematikáját általában a vállalati gyakorlatból vesszük. Sok segítséget jelentenek e tekintetben szerződéses munkáink is. A vállalatok számára kidolgozott megoldásokból legtöbbször esettanulmányt is készítünk. Jelenleg pl. a tanszék az egyik könnyűipari vállalat középtávú szervezésfejlesztési koncepciójának összeállításával foglalkozik. E tanév második felében már e munka tapasztalatait is bekapcsoljuk a szervező szakos hallgatóink foglalkozásainak anyagába.

Az utóbbi években kialakult a tanszéken az aktív oktatási módszerek bázis anyaga. Ezért most elsősorban nem az esettanulmányok számának növelését tervezzük — bár egyes témáknál erre is sor kerülhet —, hanem a meglevő esettanulmányok tartalmi és módszertani érlelését, a hatékonyabb feldolgozás elérését.

Feladataink köre e tanévben azonban e területen tovább növekszik azzal, hogy átvettük a matematikai tanszéktől a szakágazati matematikai kurzus oktatását, amely a hálótervezési módszerek szervezési alkalmazásával foglalkozik.

★

A Közgazdász legutóbbi száma „Ki lesz jó szervező?" címmel egy tanári A (politikai gazdaságtan — tervezés) szakos hallgató elmélkedéseit közölte, akit a múlt tanévben az én csoportomban lehetett látni gyakorlati foglalkozáson. Ezzel kapcsolatban mindössze egy megjegyzésem van. Csodálkozom azon, hogy egy olyan cikket a lapban meg lehetett jelentetni.

Dr. Balogh Gizella
tudományos munkatárs

A KÖZGAZDÁSZ az iparszervezős oktatásának témakörével immár második alkalommal foglalkozik. A fent közölt írást megelőzte a „Ki lesz jó szervező?" címmel megjelent cikk, amelyet Árva László IV. éves hallgató írt. Ebben a szerző a tárgy oktatása során szerzett tapasztalataira hivatkozva a korszerű képzés igénye alapján a jelenleginél jobbat követelt.

Számoltunk azzal, hogy a tanszék nem mindenben fog egyetérteni azokkal a megállapításokkal, amelyeket a hallgató tett. Érthetetlen viszont számunkra az, hogy ahelyett, hogy az író konkrétan vitába szállt volna, mi az, amivel nem ért egyet, a ciket figyelembe sem vette. Attól szinte teljesen függetlenül (nem válaszcikknek szánva) — a tanszék egész oktatómunkáját felölelő — beszámolót írt. A bíráló cikkről csak az utolsó bekezdésben tesz említést, melyben felelősségre vonja a KÖZGAZDÁSZ szerkesztőségét azért, hogy ilyen írást megjelentetett. Itt kell közölnünk a tanszék cikk írójával, hogy a szerkesztőség az őszinte, javító szándékú bírálatot mindig örömmel fogadta, és ezt kívánja tenni a jövőben is. E bíráló cikknél is ezt a szempontot vette figyelembe a lap szerkeszősége, amikor a hallgató síkra szállt a jobbért, a tartalmasabbért, a tökéletesebb felé való törekvésért. S noha a tanszék által fentebb közölt oktatási tematika minden bizonnyal a korszerűség jegyében született, mégis, nem ártana nagyobb figyelemmel kísérni, hogyan valósul meg mindez az oktatásban, nem szenved-e csorbát a gyakorlat során. Figyelmet érdemelne már csak azért is, hogy az iparszervezés oktatásával kapcsolatban a jövőben ne legyenek hiányérzetei a hallgatóknak.

Szovjet vendégelőadók

A negyedévesek orosz nyelvi koncentrációjának sajátos ízt adott az a tény, hogy *munkájuk segítésében szovjet szakemberek is közreműködtek.* Való igaz, hogy ez nem mindennapi jelenség abban az értelemben, hogy eddig csupán az orosz nyelvi tanszék hagyományos oktatási módszereit ízlelgettük, *s szinte „csemegének" számított egy-egy orosz anyanyelvű előadó megismerése, meghallgatása.*

Suara elvtárs, az orosz nyelvi tanszék vezetője elmondta, hogy *jobb, ha a szűkebb szakmai nyelv használatát „eredeti kézből" kapják a hallgatók.* A szakmai előadások megértésében, a vitakészség fejlesztésében, a beszéd begyakoroltatásában komoly segítséget jelentett az, hogy *az orosz nyelvet „eredetiségében" is közel tudták hozni a diákokhoz.* Amikor ennek az anyagnak a készítését elkezdtem, az öt előadó közül három: *Szorvina, Beljavszkij és Tyimofejev elvtársak, a moszkvai közgazdasági-statisztikai főiskoláról érkezett* vendégeink már elutaztak. Így két vendégelőadóval, *Kirillin* és *Szukov elvtársakkal, a moszkvai nemzetközi kapcsolatok főiskolai professzorával* ill. dékánjával sikerült beszélgetnem:

— *Milyen tapasztalatokat, benyomásokat szereztek nyelvoktatásunkról?*

— Ez az egy hónapi munka — véleményünk szerint — nagyon komoly feladatot jelentett a rész vevő lányok és fiúk számára, Azt, hogy mennyit fejlődtek, így egy hónap elteltével, nehéz megítélni. *Részünkre újdonságot jelentett már maga a koncentrált oktatás is, mivel nálunk, Szovjetunióban a nyelvoktatás klasszikus módszereit alkalmazzuk...*

— Nem vagyunk egészen biztosak abban, hogy a koncentrált oktatásnak köszönhető-e vagy sem, de *a hallgatók többsége jól beszél oroszul.*

— *Mi a véleményük az egyetemünkön folyó koncentrált oktatásról?*

— A válasz nagyon nehéz, mert ez a majdnem *egy hónap nem elegendő ahhoz, hogy reálisan tudjuk megítélni ennek a szisztémának életképességét.* Ezt majd — nagyon szigorúan és igen keményen — a gyakorlat fogja bizonyítani, illetve tagadni.

Egy előadáson, amelynek témája a Szovjetunió és a többi szocialista ország külpolitikai alapelveinek megismertetése volt, magam is részt vettem. Társaimmal együtt nekem is tetszett. Bár az előadás tárgya — jórész korábbi tanulmányainkból — ismert volt, maga *az előadásmód, az a sajátosan „orosz zamatú légkör", amit Kirillin elvtárs teremtett szuggesztív előadásával — újdonságként hatott. Jó érzés volt „értő" szemmel és füllel figyelni az előadó által közbevetett kérdésekre gondolatban vagy hangosan — oroszul válaszolni...*

— Kocsi Margit

Bemutatjuk

lapunk új karikatúristáját, az elsős FEHER EMILT, aki azért LONG, mert irdatlan hosszúra nőtt. (Még növésben van!)

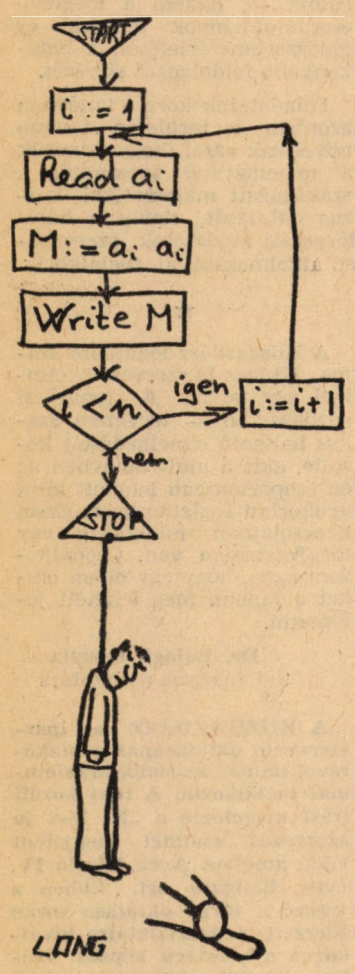

Vizsga után...

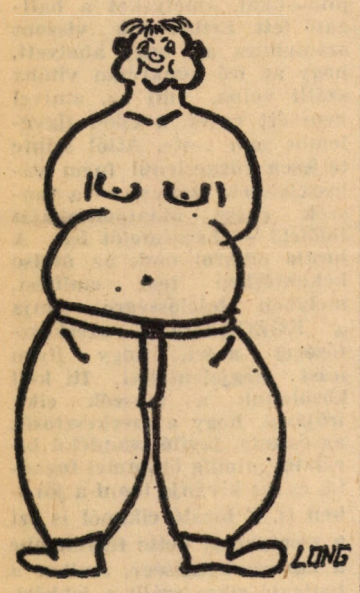

Arcom dagad,
Szemem ragyog,
Ebédet a
Menzán kapok.

Levelező tagozat

Az űr fogalma egyetemistánál

Egy ideges ember noteszából

Az idegesség a nép pofoneszkje (Lásd műveim, mínusz első kötet!)

★

Zalatnay Sarolta nagyon kedves mosollyal mondja egy plakáton, hogy: „Délelőtt usziba, délután moziba." Csak azt nem tudom, hogy reggel világkörüli kéjutazásra, délben a Gundel-étterembe, este pedig vizilőlesre menjek-e?!

★

A világhirtelen kutatók és a még hirtelenebb újságok büntetés nélkül ontják magukból a szenzációkat. Megtudhattuk például, hogy feltalálták a láthatatlan ruhát, a táplálék nélküli ételt, a szeszmentes születésnapot, az önműködő életet és az égigérő kakukktojást. Még jó, hogy az örök életet nem találták fel!

★

Van egy jól sikerült tájversem:

Ötszögletű macskafészekben
kavargó dili vessző
ruganyos szagú májusi
rajzszögnokedli
most pont
Nagyfröccs
előre magbaváló habhomály
és kiabálásjel
Aki ezt érti, az nem
normális!

Tormai László

Komplex-morzsák

Ácsorgunk az I. előtt. Odabenn írnak a negyedévesek. Mindegyikünknek van a teremben egy „szívügye", akiért rágja a körmét, tépi a haját, vérmérséklet szerint. Megjelenik egy kislány —, ismerem, a vőlegénye ír odabenn — ránk néz, mosolyog:

— No, nézzék, az aggódó szülők...

Összenézünk. Valami van benne...

Tanár az I.-ben.

— Ne haragúdjanak, de mondják már meg, hogy hányadik oldalon van a válasz a könyvben, mert ott, a másik oldalon mindenki ezt kérdezi tőlem...

Diák a II-ben, a felügyelőhöz:

— Látod ott azt a szőke kislányt? Ott elöl, a piros pulóveres mellett. Ír valamit. Nézd már meg, légyszíves, mit ír, és aztán mondd el nekünk is.

Megnézte, elmondta, leírták.

Nyílik az ajtó. Kilép az egyik delikvens, úgy jó 25 perccel a vége előtt. Izgatottan vesszük körül:

— Milyen? Nehéz?

— Meg lehet írni, de kevés rá az idő.

— Akkor miért hagyod ott ilyen korán?

— Mert valakinek el kell hozni a gyereket a bölcsődéből...

—bors—

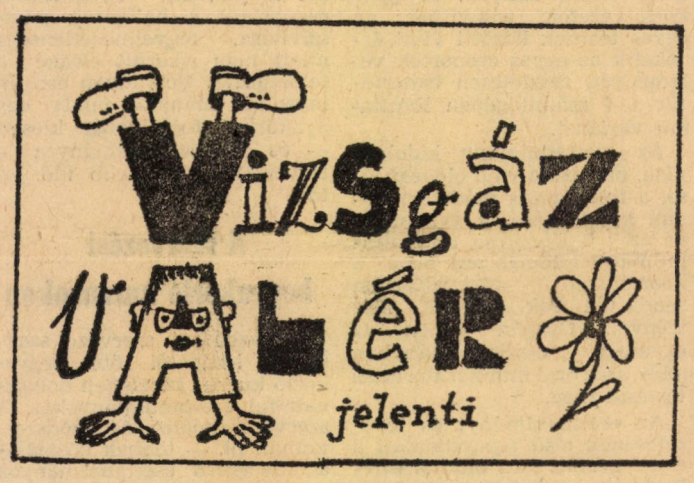

Néhány szót feltétlenül szólni kell az egyetemi közlekedésről. Arra a kérdésre, hogy mivel járjunk egyetemre, a válasz nem könnyű. De nem is nehéz. Egyesek szerint mivel nincs jobb dolgunk. Mások szerint kocsival, hármasok szerint pedig babakocsival. Hadd tanuljon a kicsi, ha már nekünk nem lehetett. Az ész viszont bajjal jár, a fej meg hajjal. Jó esetben. Ebből pedig már egyenesen következik a következő: Szegény egyetemistáink 162 százaléka kénytelen Mercedessel vagy egyéb silány tragaccsal közlekedni. Csak a fennmaradó néhány ezrelék juthat hozzá ahhoz, hogy helikopterrel, esetleg föld alatti repülőgéppel járjon. Éppen ezért emelni fogják a szoc. segélyeket.

Persze azért vigyázni mindig kell. Az utak síkosak, sok a baleseti lehetőség. Az egyetem kapujában nagy tábla hirdeti: Behajtani tilos. Ez ugyan nem az ajtóra vonatkozik, de mégis.

A matek tanszék előtt viszont sokan elcsúsztak. Pedig ott is volt figyelmeztető kiírás: Jaj, de csúszik ez a banánhéj! De a banánt hiába kerestük, rég kiették belőle. Ezenkívül még a túróscsusza is közrejátszott. A gyanútlan arrajáró hallgató gyomrát megfeküdte, aztán nézhetett az illető.

Természetesen gyors intézkedésre volt szükség. Felmerült a lépcsőzetes munkakezdés lehetősége. De aztán közös erővel lenyomták a víz alá. Kezdőlépések mégis vannak; például e2—e4. Sötét: Sajnos nincs terem. Világos d2—d3. Sötét: nem válaszol. Azért még nem kell elkeseredni. Volt egy ember, aki miután beleharapott a menzán a kenyérbe, fel se vette. A fogait a földről. Csak megrázta magát. Ugyanis villanyszerelő volt. Mindig volt nála néhány ezer volt. Mit tudhatja az ember. Ilyen nálunk is elkelne a könyvtárban. A múltkor ugyanis egy bernáthegyi próbált besomfordálni az olvasóterembe. Olvasójegye szerint Hegyi Bernának hívták. Törzskönyve szerint viszont bernáthegyi volt, így a könyvtárt nem látogathatja. Pedig ő vigyázott volna a könyvekre.

Az utak ennek ellenére síkosak, a bors kicsi, de azért továbbra is falrahányják. A pokolba vezető út viszont jószándékkal van kikövezve. Felmentünk a harmadik emeletre megérdeklődni, mi a helyzet az ő maga valójában? A köveket meg is találtuk...

Sok a közlekedési szabálysértés. Sap Kata például szabálytalanul akart átmenni a matekvizsgán, egy arra haladó parciális azonban elgázolta. Ejnye, ejnye... Az autósok jóindulatára, úgy látszik, nem lehet számítani.

Megnyílt viszont az útviszonyok javítására az új uszoda az aulában. Csak esős időben használható, de akkor mély a víz, vigyázat, csak szabadúszóknak. Biztos sokan eljönnek majd és sokan nem. A lustaság, fél egészség. Az pedig már majdnem egy egész egészség. Aki még ennél is lustább, az magára vessen. De ne keresztet. És maradjon otthon az otthon zöld fülén. Ha már ilyen zöldfülű...

Földes Péter

A felkelés

Csiiiiiiing-csiiiiiiing... — brrrrrrrr-brrrrrrr... bimm-bamm-bumm...

Jaj, mi az?! Mi történt?! Csak nem egy kiéhezett farkascsorda üvölt az ágyam alatt? Vagy egyszerűen a fejemre csúszott a Mont Blanc csúcsáról a jég? Felgyulladt a ház, százezer indián nyomult a lakásba, hogy megskalpoljon, avagy... Avagy, felébredtem! A vekker adta ezt az artikulálatlan hangot.

Fel kellene kelni! Igen ám, csakhogy nagyon jó meleg van itt a paplan alatt. De fél hét! Milyen nap van? A jobb oldalamra fordulok, így sokkal kényelmesebb feküdni, mint a bal oldalamon. Elkések! Hányra is kell bemennem? Mit is kell elintéznem?

A tündérkirályleányt. Mert megmondtam neki világosan, hogy én hoztam le azt a pár csillagot az égről. Milyen kedvesen mosolyog rám! Jó lenne megsimogatni a haját!... Mi ez a kerek nyavalya a párnám alatt?! Ez nem haj!... A vekker. Fél hét múlt öt perccel! Mindjárt felkelek. Csak azt tudnám, hogy miért hadonászik az a nyomott fejű hapsi az orrom előtt azzal a félméteres konyhakéssel? Jaj, belémszúrta!! Hol a tündéri csaj, perceken belül elvérzek?!! Jól látok?!

Ilyenkor gyorsabban jár reggel az óra. Hat óra negyven. Biztosan hideg van az utcán. Brrr! Egy hirtelen mozdulattal kellene kiugranom az ágyból! Ebből, a kedvesen puha tolltömegből. Mikorra is akartam beérni? Fél nyolcra? Áh, nyolcra is ráérek. Korábban kell este lefeküdnöm, hogy ne legyek ilyen álmos. Áhhh — de jó ásítani. Nem értem, hogyan tarthat egy ásítás háromnegyed hétig? Milyen nap van ma? Biztos, hogy be kell mennem? Nem vasárnap van véletlenül? Nagy ciki lenne. Bemegyek vasárnap, és sehol senki!...

Szeretek ebben a nagy, nyitott kocsiban utazni. A sofőr lassú tempóban vezet, és én nézem az utcán kavargó emberáradatot. Munkába mennek. Munka!!! Nem felejtettem el valamit? Én most álmodok. vagy ébren vagyok? Valaki nyalogatja a lábam!!

Mindig mondtam, hogy rövid ez a paplan! Az ember nem tud reggel kényelmesen kinyújtózni. Vajon hány óra lehet? Csörgött már a vekker? Hűha, két perccel múlt háromnegyed! Biztos, hogy jól jár? Nem siet? Talán este elnéztem az időt és előbbre állítottam, ezt a kis kerek pimaszt?! Gyorsan elő a karórát! Tíz perc múlva hét! Na, most már igazán felkelek. Remélem, nem kell sokáig várni a buszra! Mindig amiatt kések el.

Számolok magamban: húszig, s kidugom a bal... Nem! A jobb lábam a takaró alól. Huszonegy. Nyertem! Mit csinálok ilyen sok pénzzel? Először veszek egy öröklakást, azután egy balatoni villát, kocsit, motorcsónakot, csodálatosan szép bútorokat, kandallót. ruhákat, rágógumit, kakukkos órát. Hol az óra?!!

Ez az átkozott megint nem csörgött! Hét lesz öt perc múlva. Valami rejtett, belső hibája lehet. Felhúzom hétre, nehogy elaludjak! Negyed kilencre tuti, hogy bent leszek. Majd kitalálok valamit. De mit? Esetleg azt, hogy meghozták a szenet. Igaz, már a múlt héten is meghozták. Csőrepedés lett, beleesett az autóbusz a Dunába, beletörött a kulcs a zárba, orrvérzés... Nehéz jót kitalálni. Talán hasonfekve könnyebben megy!?...

— Brrrr-brrrr-csiiii-iiiing...

Hű, de gyorsan elszállt az éjszaka! Már fél hét? Hogy mi?! Mindjárt negyed nyolc?! Ki volt az a hülye, aki hét óra ötre húzta fel az órát?! Most azután kapkodhatok, nem lesz időm reggelizni sem! Utálok sietni! Sokkal jobb nyugodtan készülődni. Ilyen marhaságot! Emiatt a vacak óra miatt idegesítem fel minden reggel magamat! Nem is nézek rá többé!

Hét óra húsz. Felkelek. Nem. De! Nem. De igen! Még egy kicsit. Szó sem lehet róla! Csak fél percet. Egyet sem! Na, gyerünk. Gyerünk! Most, vagy soha. Most! Kezdem. Mozdulj! Mozdulok. Ülj fel! Felülök. Kint vagy már az ágyból?! Azonnal. Felkeltél?! Fel. Gratulálok! Köszönöm.

Tormai László

KONC!

Nem arról a koncról van szó, amit a kutyáknak szoktak lökni, hanem egy másikról, melyet a közgázosok kapnak.

Ez a konc, a koncentrált oktatás. Nem más ez, mint egy amolyan kis nyármeghosszabbítás. Mielőtt azonban sokan kezdenétek el felém szaladni, kezetekben furkósbottal, kötelező irodalommal, vagy más egyéb kábítószerekkel, hallgassátok meg érveimet. Megpróbálom bebizonyítani, hogy igazam van, és tényleg mindenki csak azt folytatja, amit nyáron csinált.

Tehát: egyik barátom, akit nyáron a magyar tenger partján mozgóáruskénti ismerkedett meg a kiskereskedők nyomorult életével. Aki saját bőrén érezte a piac hullámzásait, a kereslet és kínálat közti időbeni eltolódás mélységét, s a másik árussal folytatott kíméletlen harcot — a szabadversenyes kapitalizmus módszereivel — a jobb helyért, természetesen politikai gazdaságtanból koncentrált.

Másik haverom két hetet töltött az AFOR-nál. Ő volt az az irigyelt ablaktörlő, akiről beszéltek a tv-ben, rádióban. Cikket írtak róla. Ő a munkahelyén, ablaktörlés közben döbbent rá arra, hogy többet ér a Trabant tulajdonos két forintja, mint a Mercedes gazdájának köszönete. A második héten már nyugati kocsihoz oda se ment. Megértette a relativitást és a dialektikát.

Evidens a következtetés: filozófiából koncentrál. Tudom folytatni a sort: könyvvitel koncentráció. Ő fizetőpincér volt. Már ott megtanulta, kettős könyvvitel az élet alapja. Egy számla a konyhának, egy másik a vendégnek.

a) autó, családi ház stb.

b) szabálysértési eljárás, bíróság stb. Ez is tiszta kettősség.

A nyelvi órák: olasz — amore. Német — Ich libe dich. Angol — I love you.

Ezek után pedig merje valaki azt mondani, hogy nálunk nem tesznek meg mindent értünk. Még egy hónap szünetet is adnak.

Aki pedig nem hiszi, azzal számolnak. Mehet matematikából koncentrálni.

Sirola Miklós

Péter & János

Csöppek

...Folynak a tárgyalások a BERGENDI együttessel, valószínű, hogy ők játszanak a gólyabálon... Ha ők nem, akkor a TAURUS már biztos... Vigyázzatok az ESZES nevű fotósra, mert ő nagyon Eszes. Ezt azok a lányok mesélik, akik hétről hétre a cimlapra kerülnek... Alig (szakállig) felfegyverzett indiánok támadtak nemregiben a MENZÁRA. A menza azonban keményen állja a sarat, a kenyér ezentúl is kicsi, kemény és kevéssé ehető lesz... A nagy érdeklődésre való tekintettel bennünket kért meg a FILMKLUB vezetősége, hogy közöljük, miszerint a hamarosan beinduló BEATLES filmsorozatra (HELP, MAGICAL MYSTERY TOUR) a jegyek már kaphatók a közönségszervezésen. Az alapszervek kultúrosai itt adhatják le jegyigényléseiket... A nagy sikerre való tekintettel ismét ERMES OLIMPIKONOK látogatnak el a klubba. A résztvevők neve meglepetés, de az már biztos, hogy KAJDI JÁNOS és PAPP LÁSZLÓ is eljönnek. A műsor szünetében tehetségkutató jelleggel az önként jelentkező hallgatókkal MOZGÁSKÉSZSÉGET FEJLESZTŐ GYAKORLATOKAT végeztetnek... A PÉCSI DOKTOR SÁNDOR színjátszókör a Makarenkó Kollégium színháztermében bemutatja GIORDANO BRUNO PERÉT... Irodalmi színpadunk a nyáron ORFEO DÍJAT nyert az INTER STUDENT THEATRE fesztiválon, kaCSÁK MÁTE FÖLDJÉN című oratóriumával. Üttörő kezdeményezésük reméljük a klubban is nagy siker lesz a jövő csütörtökön, gyertek el ti is... A HÉT EMBERE... Ezen a héten sem volt könnyű eldönteni, ki is legyen a hét embere? Erre a kitüntetésre nagyon erős embert kerestünk. Így esett a választásunk ABU ISZUNK arab diákra. Rögtön láttuk rajta, hogy nagyon erős. Elmondta, hogy ő még a MENZA-ADAGOKAT is fel tudná emelni. Ezután lesütötte a szemét. Barátaitól kellett megtudnunk, hogy ő az egyetemi BODY BULLDING kör oszlopos tagja. Rajta nyugszik az egész kör. Aki a kör tagja szeretne lenni, az ÉRDEKVÉDELMIN jelentkezhet szombat kivételével a nagyszünetben. A kör tagjai a szoc. segélyen kívül KALÓRIAPÉNZT IS KAPNAK... A főváros egyetlen, a Makarenkó Kollégium UNDERGROUND klubjában minden szerdán este 8—12-ig DJ. A program külön érdekessége, hogy a MŰSORVEZETŐ személye nem más, mint a galambBÖSZ MErész DJ. A műsor fergetegesebbé tételében barátai — MÖTYI — is közreműködnek... Jolán miért nem vártál meg?... A büfében hosszú idő után ismét lehet majd KAPNI MÉZESKALÁCSSZÍVET. Amennyiben lesz rá igény, a szíveket kívánságra ÖSSZE IS TÖRIK... A MATEMATIKA TANSZÉK az elmúlt fél év tapasztalatai alapján jobb felkészülést vár a hallgatóktól... A koncentrált oktatás miatt a decemberi vizsgák várhatóan karácsony táján kezdődnek. Már most külön felhívjuk az ELSŐSÖK FIGYELMÉT, hogy HÍVJÁK FEL a szemináriumvezetők figyelmét arra, hogy az idei tanévben nagyobb szerepet játszanak a MEGAJÁNLOTT JEGYEK... Az év tizedik hónapját SOVÁNYSÁGI HÓNAK nyilvánította a JUMBO. Ehhez csatlakoztak a kari vezetőségek is, és kérik az alapszervezetek sportfelelőseit, hogy a VERSENYBE NEVEZHETŐ hallgatók névsorát minél hamarabb adják le. A határidő után leadott jelentkezések érvénytelenek, és ezek a személyek nem is szerepelnek a következő számban induló képes sorozatban, melynek fotóit BAJUSZ K. készíti...

Szeretnénk, ha e rovattal kapcsolatban ÉSZREVÉTELETEKET, JAVASLATAITOKAT eljuttatnátok a szerkesztőségbe Péter & János jelligére.

Felvételin történt

Izgatottan szorongunk száznál többen a hosszú folyosón, sorban az ajtók előtt. Nemrég kezdődtek meg a behívások.

Most szólítottak be a csoportomból egy srácot. Utána én következtem. Három és fél perc múlva az örömtől sugárzó arccal jön ki.

A szerencsésnek kijáró irigykedő pillantások keresztűzében elkurjantotta magát:

— „Felvettek",

majd egy hatásos drámai szünet után hozzátette:

— „Segédmmunkásnak"...

Tóth Vladimir
I. évf.

KÖZGAZDÁSZ

A Marx Károly Közgazdaságtudományi Egyetem lapja
Megjelenik kéthetenként a tanulmányi időszak alatt
Felelős szerkesztő:
FARKASINSZKY TIBORNÉ
Szerkesztőség: Budapest IX., Dimitrov tér 8.
Telefon: 186—250/136
Kiadó: Hírlapkiadó Vállalat
Budapest VIII., Blaha L. tér 3.
Felelős kiadó: Csollány Ferenc
Készül a Szikra Lapnyomdában